

Mercator NovioTech

Science Meets Business Nijmegen

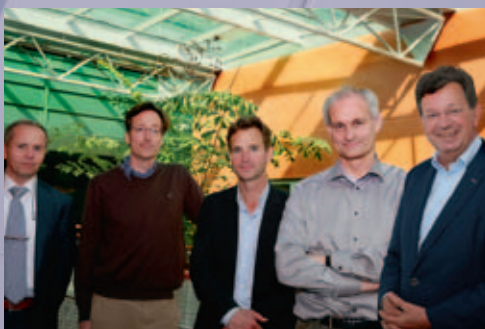
Vrede van Nijmegen
Penning 2014

Neelie Kroes

Technologie

iLAB Nijmegen

Interview

Radboud Nanomedicine
Alliance

Radboudumc

Radboud Universiteit Nijmegen

Faculty Club Huize Heyendael

Een bijzondere locatie voor:

- een stijlvolle vergadering
- een lunch of diner
- een symposium of seminar

Ooit het statige middelpunt van landgoed Heyendaal. Nu de stijlvolle ontmoetingsplek op de Campus. Hier kunt u genieten van een heerlijke lunch of sfeervol diner in het à la carte restaurant. Daarnaast is de Faculty Club Huize Heyendaal de locatie bij uitstek voor een workshop, een vergadering en voor feesten en partijen.

Informatie en reserveringen:

www.ru.nl/facultyclub
facultyclub@fb.ru.nl
Geert Grooteplein Noord 9
6525 EZ Nijmegen
T (024) 361 1282

Locatiemanager:

de heer M.A. Buijs

BV Campus

BV Campus matcht uw huisvestingsvraag met de mogelijkheden binnen het Mercator Technology & Science Park of elders binnen het areaal van de Radboud Universiteit.

Meer informatie:

www.ru.nl/bvcampus
Bezoekadres:
Heyendaalseweg 141
6525 AJ Nijmegen

Postadres:

Postbus 9044
6500 KD Nijmegen
T. (024) 361 1653
E-mail: m.bronkhorst@uvb.ru.nl

Accountmanager BV Campus:

mw. M. Bronkhorst

Radboud Universiteit Nijmegen

Mercator NovioTech Magazine**Science Meets Business Nijmegen**

een uitgave van Craanen Communicatie Management & Consultancy

in samenwerking met:

Mercator Incubator
Nijmegen

BV Campus Radboud Universiteit Nijmegen

Radboud Universiteit Nijmegen

Novio Tech Campus

SMB Life Sciences

Radboudumc

Postadres

Craanen Communicatie (CCM&C)
Postbus 1326, 6501 BH Nijmegen

Kantooradres

Groesbeekseweg 4, 6581 BH Malden
www.ccmc.nl
024 388 11 79
info@ccmc.nl

Uitgever en hoofdredactie

drs. Arie Craanen

Redactie

drs. Arie Craanen, Lous van Oijen, Jannine Liebrand,
drs. Roel van der Heijden MSc

Fotografie

Broer van den Boom Fotografie, RU Nijmegen

Vormgeving

Studio Wijkamp Silvolde 2014©

Sales & traffic

Marly van Raaij
(mediagegevens en tarieven op aanvraag)
024 388 11 79
sales@ccmc.nl

Oplage en verspreiding

4.500 exemplaren. Verspreiding naar innovatieve bedrijven in de regio Nijmegen en Arnhem en grootste (inter) nationale bedrijven in Nederland op het gebied van life sciences, food technology, farma, ICT, telecom, medische sector, ingenieursbureaus, financiële instellingen en investeringsmaatschappijen. Deelnemende bedrijven ontvangen exemplaren voor verspreiding naar hun relatiebestand. Overige verspreiding naar onderzoekscentra, relevante overheidsorganisaties en Instellingen.

Auteursrechten voorbehouden

© Craanen Communicatie Management & Consultancy
Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever worden openbaar gemaakt of verveelvoudigd. Gegevens zijn ontleend aan betrouwbaar te achten bronnen. Redactie en uitgever kunnen evenwel geen aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele onjuistheden.

Meer interacties tussen science & business

Technologische innovaties en nieuwe bedrijvigheid zorgen voor meer economische groei en helpen mee de economische crisis te overwinnen. Onmisbaar zijn de groeiende interacties tussen science & business en de samenwerking tussen partners in het Nijmeegse ecosysteem voor jonge ondernemers. Dit magazine "Mercator NovioTech, Science Meets Business Nijmegen" geeft voorbeelden van die interactie en verbindt beide Nijmeegse locaties voor kennisintensieve bedrijven: Novio Tech Campus en Mercator Technology & Science Park Nijmegen.

Onze missie is allereerst de groei en diversiteit van dwarsverbanden, partnerships en resultaten van science & business zichtbaar te maken. Deze samenhang zal zeker bijdragen aan de externe profilering van onze regio. Bescheidenheid is een mooie deugd, maar "Be good and tell it" past ons veel beter, zeker gezien de resultaten van hoog niveau en het grote aantal (inter)nationale relaties. Van dit magazine komt daarom ook een digitale Engelstalige versie die breed verspreid wordt.

Tophema's zijn dit keer onder meer: Radboud Nanomedicine Alliance, iLAB's Nijmegen en ICT-expertise. Deze expertise is onlangs nog getoond bij de uitreiking van de Treaties of Nijmegen Medal aan Neelie Kroes en bij de toelating van drie Nijmeegse ICT-bedrijven tot het Magic Quadrant van Gartner: Planon, GX en Aia Software. We bieden een podium aan jonge ondernemers en aan initiatieven en faciliteiten die de start en groei van innovatieve bedrijven stimuleren. De partners in Mercator NovioTech magazine hebben vooral een ondersteunende rol bij het versterken van de dynamiek. Daarvoor vormen bedrijven, kennis- en zorginstellingen de brede basis waaruit innovaties en start ups ontstaan en doorgroeien. Hier vinden we dan ook de meeste onderwerpen voor de inhoud van dit magazine.

Tussen science & business zit nog een groot groeipotentieel dat aangesproken kan worden met meer ondersteunende en versnellende activiteiten. Innovaties komen nu eenmaal niet snel van de grond. Onderzoekers worden niet vanzelf ondernemers. Niet iedere starter overleeft de "valley of death" of wordt een snelgroeiende innovatieve onderneming. Daarom werken we met de inzet van veel partners aan de versterking van het Nijmeegse ecosysteem, aan meer succesvolle innovaties en de start en doorgroei van jonge kennisintensieve bedrijven. Daartoe worden ook tal van initiatieven genomen bij grotere bedrijven en bij kennis- en zorginstellingen. Op de Nijmeegse science- & business-locaties zijn hoogwaardige ruimten en faciliteiten beschikbaar. Met Mercator NovioTech magazine willen wij daaraan meer bekendheid geven.

ir. drs. Antoine Fraaij,
BV Campus Radboud Universiteit.

drs. Hein van der Pasch,
Mercator Incubator Nijmegen.

dr. John J. Schalken,
SMB Life Sciences.

ir. Rikus Wolbers,
Novio Tech Campus.

INHOUD

Radboud Nanomedicine Alliance	4
Mercator UBC inspirerende bedrijfslocatie	9
Ondernemerschap krijgt impuls in onderwijs RU	10
Tokyo Future Style op Novio Tech campus	12
Innovatie kan niet zonder juridisch klankbord	14
Mercachem samenwerkingsstrategie	15
iLAB Nijmegen, twee complementaire locaties	16
Hezelburcht scoort hoog in subsidietoekenning	18
Vrede van Nijmegen Penning 2014 Neelie Kroes	19
HAN BioCentre	20
Octrooiaanvraag Endo Exo Click Safety Adapter	22
Herald Labels & Tags: high standard labels	24
Gebundelde advisering voor succesvolle groei	26
NovoLanguage spin-off taal- en spraaktechnologie	27
Hannover Messe en ICT Netwerk Nijmegen	30

Radboud Nanomedicine Alliance spil in samenwerking

Het leidinggevend team van Radboud Nanomedicine Alliance met v.l.n.r. de professoren John Jansen, Wilhelm Huck, Hub Zwart, Jan van Hest en Jan Smeitink.

Radboud Nanomedicine Alliance (RNA) is een samenwerking tussen de Radboud Universiteit, Radboudumc en bedrijven. Moleculaire wetenschappers en organisch chemici werken hierin nauw samen met biologen en medici, zodat de juiste materialen worden ontwikkeld voor gerichte medische toepassingen. Prof. dr. Wilhelm Huck is hoogleraar fysisch organische chemie aan de Radboud Universiteit en directeur van de Radboud Nanomedicine Alliance, prof. dr. Jan Smeitink (hoogleraar Mitochondriële Geneeskunde Radboudumc) is vice-directeur. Andere board-leden zijn prof. dr. ir. Jan van Hest (hoogleraar Bio-Organische Chemie RU), prof. dr. John Jansen (hoogleraar Biomaterialen en Experimentele implantologie Radboudumc) en prof. dr. Hub Zwart (hoogleraar Filosofie van de Natuurwetenschappen RU).

NANOMEDICINE

Nanomedicine is een medische toepassing van nanotechnologie waarbij op nanometer-schaal, d.w.z. 1 miljardste deel van een meter, wordt gewerkt met microscopisch kleine componenten. In nanomedicine worden deze minuscule nanodeeltjes doelgericht ingezet en voorzien van bijzondere eigenschappen, o.a. om vroegtijdig ziekten op te sporen, gericht medicijnen af te leveren op de juiste plekken in het lichaam en defecten te repareren. Samengevat draagt nanomedicine dus bij aan moleculaire diagnostiek, drug-delivery en regeneratieve geneeskunde.

“Radboud Nanomedicine Alliance is een virtueel instituut”, opent Wilhelm Huck. “We starten met twee onderzoeksthema’s: het

controleren van de extracellulaire matrix (ECM) van de cel in haar omgeving en de targeting van mitochondriële ziekten. Voor deze onderwerpen is bewust gekozen omdat de Radboud Universiteit Nijmegen en het Radboudumc op deze gebieden wetenschappelijke wereldspelers zijn. Nanomedicine is dus een aanpak om oplossingen te vinden voor moeilijk behandelbare ziekten door delen van de cel of de omgeving van de cel te controleren op nanometrische schaal. Denk daarbij aan mitochondriële ziekten, waarbij stoornissen in de energievoorziening van de cel een rol spelen. Bij het thema extracellulaire matrix, structuren die deel uitmaken van biologische weefsels maar zich buiten de cellen bevinden,

gaat het o.a. om verschillende vormen van kanker. Maar ook over regeneratieve geneeskunde, waarbij we proberen de integratie van implantaten en biomaterialen in het lichaamsweefsel te verbeteren.”

Samenwerking van cruciaal belang

“Samenwerking met andere disciplines is enorm boeiend”, vindt Jan Smeitink. “Het levert nieuwe ideeën en nieuwe kansen op. De relatie tussen natuurwetenschappelijk onderzoek en het UMC is een gouden combinatie. Het wetenschappelijk goud ligt voor het oprapen. Zowel aan de RU-kant als bij het Radboudumc zitten topgroepen, die dezelfde ambitie hebben en de handen uit de mouwen

willen steken. Het onderzoeksthema mitochondriële ziekten is bewust gekozen vanwege de aanwezige kennis en past performance. Input vanuit nanomedicine is voor ons een unieke kans”, aldus Jan Smeitink. “Patiënten met deze energiestofwisselingsziekte hebben vaak hersenafwijkingen. De bloed-hersenbarrière overbruggen is op zich al een enorme uitdaging, in de hersenen zelf heb je nog meer hindernissen te overbruggen om de medicijnen op de specifieke plek te brengen. De targeting met nanomedicine geeft medicijnen voor mitochondriële ziekten een extra dimensie.”

Jan Smeitink kreeg in 2012 van de Raad van Bestuur van Radboudumc de kans om het spin off bedrijf Khondrion op te zetten, waarvan hij CEO is. Khondrion ontwikkelt met een team van experts medicijnen voor energiestofwisselingsziekten. In nauwe samenwerking met het Radboudumc is een unieke keten ontstaan van diagnostiek, patiëntenzorg, fundamenteel en toegepast onderzoek. “Voor mitochondriële ziekten beschikken wij hier over systemen om aan de hand van diermodellen te testen wat aan de organisch-chemische kant wordt ontwikkeld en waaraan bedrijven hun nieuwe medicijnen toevoegen. Samenwerking met onderzoekers van de RU en met regionale bedrijven, zoals Mercachem, Chiralix, Synthon, ChemConnection en natuurlijk Khondrion is zeer vruchtbaar. Met onderzoek boeken we voortdurend resultaten. Zo kunnen we nu de atomaire structuur van complexen uit de energiestofwisseling nog scherper in beeld brengen. We hebben met de afdeling Humane Genetica een Next Generation Sequencing (NGS) platform opgezet, een grootschalig genenonderzoek waarin we gendefecten opsporen die een verklaring bieden voor nieuwe mitochondriële ziekten. Vanuit Radboudumc brengen we patiënten cohorten in beeld, volgen die gedurende een langere periode en ontwikkelen dan resultaatmaten zodat we nieuwe therapieën kunnen uittesten. We hebben in Radboudumc de patiënt goed gekarakteriseerd en de mitochondriële biologie in gezondheid en ziekte in kaart ge-

bracht. Bedrijven zoals Khondrion ontwikkelen verschillende soorten klasse medicijnen en de samenwerking binnen RNA geeft hieraan nog een extra boost. Kortom, we hebben een unieke keten helemaal gedicht: van molecuul naar patiënt.”

Voor translatie van nanomedicine-onderzoek naar klinische toepassingen blijkt participatie onmisbaar van medische onderzoeksgroepen die veel praktijkkennis hebben van ziekteprocessen. Dat helpt ook bij het definiëren van vraagstellingen voor basisonderzoek en bij het toetsen van toepassingen in de klinische praktijk.

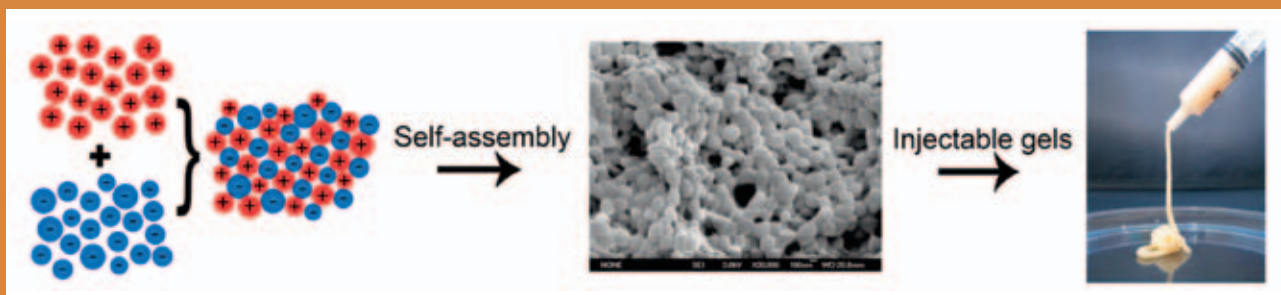
Wilhelm Huck: “Wat chemici bedenken werkt in de regel heel goed zolang het zich in een modelsysteem bevindt. Maar de afstand tussen het chemische lab en iets wat daadwerkelijk qua medicijnen of medische toepassingen op de markt komt, is groot. Daarom is het belangrijk dat onze producten worden getoetst in een klinische omgeving en dat vanuit de klinische omgeving ook de vraag wordt gestuurd. Het voordeel is dat ons onderzoek met dezelfde moeite en dezelfde investering meteen een stuk in de goede richting wordt geschoven. Als je dan later met de industrie gaat praten, dan is door deze afstemming met de klinische omgeving een groot risico al afgedekt. Kortom, je bent beter investeerbaar. Bedrijven kunnen ons benaderen met een probleem en wij zoeken de juiste partijen om zo efficiënt en doelgericht mogelijk naar een oplossing te zoeken. Binnen RNA willen wij op die manier ook eigen middelen genereren en extra financiering binnenhalen om snel te kunnen schakelen.”

De winst van nanomedicine

John Jansen: “Er bestond al samenwerking met de Faculteit Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica. Zij hebben de basale kennis van organische chemie, wij kunnen gemakkelijker redeneren vanuit het klinische probleem en de vertaalslag maken. Ik zie het als een groot voordeel dat de onderzoeksgroepen complementair zijn. Maar wil een samenwerking vruchtbaar zijn, dan moet die gestructureerd zijn.

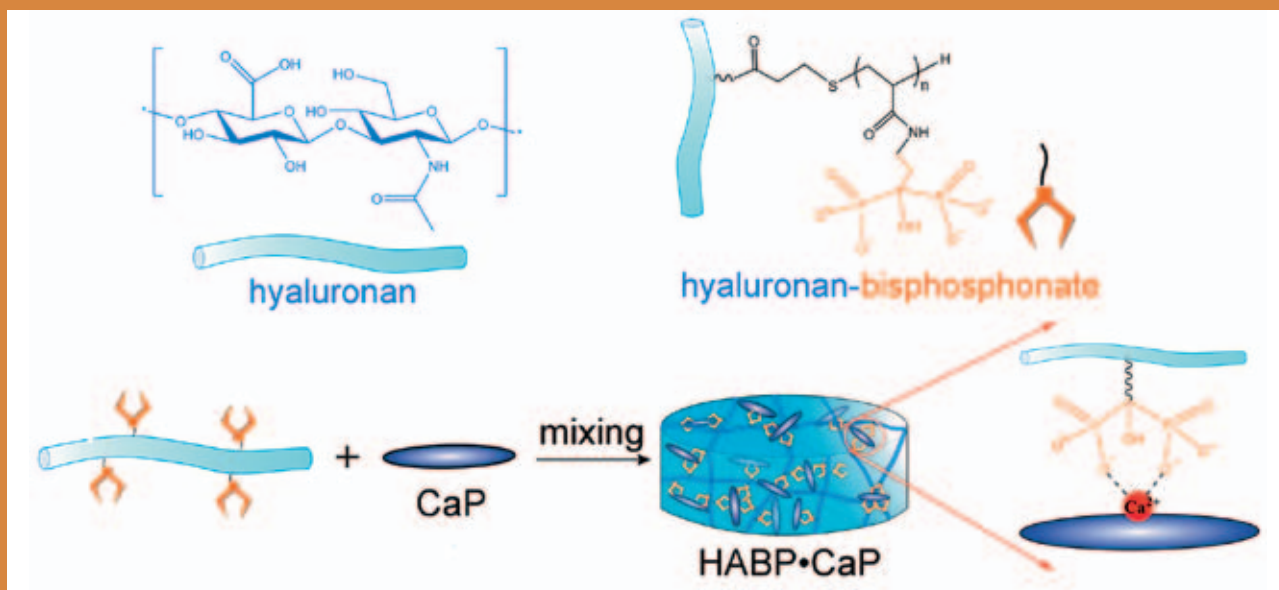
Gezamenlijke onderzoeksthema's formuleren en hierover met regelmaat overleggen en afstemming zoeken. De RNA biedt structuur voor deze samenwerking. Wij richten ons vooral op het onderzoeksthema extracellulaire matrix. Het gaat om regeneratie van weefsel met op nanoschaal gestructureerde biomaterialen, die matrices vormen waarbinnen cellen kunnen groeien en weefsel gevormd kan worden. Dit versnelt het wondherstel bij bijvoorbeeld iemand met brandwonden of een heup- of tandimplantaat. Onze uitdaging is het om materialen te ontwikkelen die niet als lichaamsvreemd herkend worden en die in staat zijn om nieuw weefsel of weefselgroei te induceren. Dat kan kunststof of biologisch materiaal zijn, als het qua vormgeving, anatomie en samenstelling dezelfde structuur heeft als natuurlijk weefsel.”

Het college van bestuur van de RU heeft zes promotieplaatsen beschikbaar gesteld en daarmee geïnvesteerd in de RNA. Deze promotieplaatsen zijn verdeeld over de onderzoeksthema's extracellulaire matrix en mitochondriële ziekten. Bovendien is ook een promotieplaats voor de ethische kant van nanomedicine. Daarvoor neemt filosoof-ethicus Hub Zwart deel aan RNA. Volgens Wilhelm Huck gaat het college van bestuur ervan uit dat het niet bij deze zes promotieplaatsen blijft. “Over een paar jaar zijn dat misschien vijftig promotieplaatsen, voor een groot deel gefinancierd door het bedrijfsleven. Tegelijkertijd zijn we ook met OOST NV en Gelderland Valoriseert! in gesprek om naast de samenwerking met bedrijven, te kijken of we IP op een andere manier kunnen valoriseren of spin outs op een goede manier kunnen regelen. Door in RNA samen te werken met bedrijven proberen we in eerste instantie regionaal een kritische massa te bereiken. Bedrijven die interesse hebben getoond zijn onder meer Synthon, Mercachem, ChemConnection, Khondrion en andere spin offs. Wij zetten met deze nu al toonaangevende bedrijven een samenwerking op die een aanzuigende werking heeft op grote internationale marktspelers. We willen vooral grote projecten gezamenlijk

Figuur laat schematisch zien hoe micro-/nanosferen gebruikt kunnen worden om bottom-up een injecteerbare botvervanger te vervaardigen. De micro-/nanodeeltjes zijn gemaakt uit gelatine en hebben een

tegengestelde lading (“+/-”), waardoor zij elkaar aantrekken en vervolgens een gel-achtig materiaal vormen.

Nanotechnologie kan o.a. gebruikt worden voor het vervaardigen van botvervangers. Conventionele botvervangers worden vervaardigd van calciumfosfaat keramiek. Dit synthetische materiaal vertoont gelijkenis met calciumfosfaat keramiek dat in natuurlijk bot voorkomt en bevordert dan ook het herstel wanneer het in een botdefect wordt aangebracht. Het grote nadeel van calciumfosfaat botvervangers is dat zij een bros gedrag vertonen (gemakkelijk breken) en daardoor niet gebruikt kunnen worden voor de behandeling van botdefecten waar veel krachten op komen te staan. Natuurlijk bot bestaat niet alleen uit calciumfosfaat keramiek, maar bevat ook collageen vezels. Collageen maakt dat botweefsel flexibel is en in staat om krachten (belasting) op te vangen. Het lijkt derhalve beter om niet alleen zuiver calciumfosfaat keramiek als botvervanger te gebruiken, maar om een hybride materiaal te vervaardigen dat een visco- elastisch gedrag vertoont. Daarnaast is er een probleem met de vorm van calciumfosfaat botvervangers. Dit zijn korrels of grote/

kleine blokjes. In deze vorm kan de chirurg het materiaal in een botdefect moeilijk aanbrengen en in het defect behouden. Het is veel makkelijker wanneer een botvervanger in een injecteerbare vorm geleverd wordt. In het nano-concept worden botvervangers gemaakt die geïnspireerd zijn op de vorming en structuur van natuurlijk botweefsel. Met nieuwe technologie wordt een hybride gel gemaakt, die bestaat uit een calcium-bindende organische matrix en calciumfosfaat nanodeeltjes. Hiertoe wordt calcium-bindend bisfosfonaat chemisch aan hyaluronan gekoppeld. Vervolgens worden calciumfosfaat nanodeeltjes met het hyaluronan-bisfosfonaat gemengd en met behulp van een injectiespuit aangebracht in het botdefect. Het materiaal gelleert na aanbrengen, waarbij de nanodeeltjes niet alleen stevig worden verankerd in de gevormde hybride gel, omdat deze zich weer binden met het bisfosfonaat, maar toch ook voldoende elastisch blijven (Leeuwenburgh 2014).

aanpakken die interessant zijn voor sponsoring door het bedrijfsleven. Maar ook zodat promovendi bij bedrijven aan de slag kunnen en we gezamenlijk aanvragen voor grants kunnen indienen bij instanties als STW, ZonMW en ook internationaal.”

Maatschappelijke meerwaarde

Jan van Hest: “Bij nanomedicine draait het vooral om efficiency en effectiviteit om medicijnen af te geven op die plekken waar ze hun werk moeten doen, met minder bijwerkingen. Hierdoor worden bepaalde medicijnen nu ook beschikbaar voor meer patiënten. Dat is de maatschappelijke winst van de Radboud Nanomedicine Alliance. Grote farmabedrijven zien kansen om de toediening en effectiviteit van medicijnen te verbeteren. Zij volgen dan ook nauwlettend wat kleine kennisintensieve bedrijven op nanomedicine gebied ontwikkelen. RNA kan een spilfunctie vervullen en clusters bij elkaar brengen. Met RNA creëren we door bundeling van krachten van universiteit, umc en bedrijven een vliegwielwerking. Stad en regio kunnen dit proces faciliteren om zijn aanzuigende werking. Met meer kritische

massa worden andere bedrijven en kennisinstellingen aangetrokken naar deze regio. RNA kan een van de speerpunten worden van Health Valley. Interactie tussen al die partijen zorgt voor synergie. Ons gezamenlijke doel: nanomedisch onderzoek en innovaties vertalen naar medische toepassingen met een klinische meerwaarde”, benadrukt Jan van Hest.

John Jansen beaamt dit: “Nijmegen heeft op onderzoeksgebied veel te bieden en kan zich internationaal meten. De RNA-samenwerking moet het onderzoek niet alleen kwalitatief en kwantitatief op een nog hoger niveau brengen, maar ook onze zichtbaarheid vergroten. Het college van bestuur kiest hierbij voor de lange termijn. In dit veld heb je immers wel 10 tot 15 jaar nodig om iets op te bouwen. We hebben de afgelopen jaren al drie projecten uitgevoerd waar een klinisch toepasbaar product uit is voortgekomen: een katheter voor peritoneale dialyse, nano-coating voor tandimplantaten en een botvervanger waarmee nu klinisch wordt geëxperimenteerd. Alle drie projecten zijn aanvankelijk opgezet met STW-middelen en daarna met andere subsidies doorgezet. In alle projecten duurde het onge-

veer twaalf jaar voordat we in de klinische fase waren. In dit traject moet je dus op de lange termijn denken en de moed hebben om langer door te gaan. Het onderzoekstraject moet in ieder geval de nodige wetenschappelijke output opleveren: promovendi, wetenschappelijke publicaties en een fundament voor nieuw onderzoek”, aldus John Jansen. “Maar we moeten ook in staat zijn om subsidies en andere financiering binnen te halen om meer producten te ontwikkelen. Na vijf jaar moet je zicht hebben op de toepasbaarheid van een product, zodat je financiers kunt overtuigen. De RNA moet in omvang binnen vijf jaar ook flink gegroeid zijn, anders doen we het niet goed. Krachtenbundeling is het kernbegrip binnen RNA, zowel qua kennis als financiën. Onderzoek wordt steeds meer disciplinair, de ontwikkelingen gaan razendsnel en de geavanceerde apparatuur kan ieder lab afzonderlijk niet meer bekostigen. Het zou mooi zijn als meerdere labs ook fysiek gebundeld kunnen worden tot één RNA-laboratorium. Ik heb al een locatie op het oog”, glimlacht John Jansen.

www.ru.nl/nanomedicine

**Thursday 16th & Friday 17th
October 2014**

Radboud Auditorium • Geert Grooteplein 15 • Nijmegen • The Netherlands

Regenerative Medicine

SESSIONS

- Stem cell biology
- Matrix & cell-matrix interactions
- Tissue & organ regeneration
- Ethics

KEYNOTE SPEAKER

- **Robert Langer, USA:** *Novel drug delivery systems, tissue engineering, technology transfer*
- **Christine Mummery, NL:** *Stem cells in cardiovascular development and disease*

INVITED SPEAKERS

- **Clemens van Blitterswijk, NL:** *Materiomics, cartilage and bone regeneration*
- **Achim Goepferich, DE:** *Nanoscale materials for drug delivery*
- **Jeffrey Hubbell, CH:** *Biomaterials for drug and growth factor delivery*
- **Ali Khademhosseini, USA:** *Micro- and nanoscale technologies in regenerative medicine*
- **James Kirkpatrick, DE:** *Vascularization in skeletal tissue engineering*
- **Evert van Leeuwen, NL:** *Ethics & stem cells*
- **Frank Luyten, BE:** *Skeletal tissue regeneration, joint morphogenesis*
- **Phillip Messersmith, USA:** *Bioinspired design of biomaterials*
- **Teruo Okano, JP:** *Cell sheet engineering, clinical applications*
- **Molly Stevens, UK:** *Directed differentiation of stem cells, peptide-functionalised nanoparticles*
- **Henk Stunnenberg, NL:** *Chromatin & epigenetics of stem cells*
- **Samuel Stupp, USA:** *(Supra-molecular) self-assembly*
- **Fiona Watt, UK:** *Self-renewal and lineage selection*
- **James Yoo, USA:** *Biotechnology, degenerative disorders*

For registration & programme visit:
www.rimls.nl/newfrontiers2014

Radboud University Nijmegen

Radboudumc
university medical center

BAM Gebouwservices

Tevredenheid over verbouwing Mercator UBC

Verbouwingsklus, planmatig onderhoud of nieuwbouwplannen? Wat uw vraag of wens ook is, in alle gevallen kunt u rekenen op de expertise van BAM Gebouwservices. Met een eigen timmerwerkplaats, eigen klusbussen en vele tientallen vakmensen zijn wij prima in staat om werkzaamheden in kort tijdsbestek uit te voeren.

Groot in kleine werken

Als onderdeel van BAM Utiliteitsbouw combineren we de kracht van de achterliggende organisatie met de flexibiliteit van een kleine afdeling met een *hands on* mentaliteit. 'Dat is ontzettend belangrijk voor kleinere projecten', legt commercieel manager en projectleider

Tim van Peer uit. 'We profiteren van de slagkracht van een kleinere onderneming en worden tegelijkertijd gesteund door de kennis, ervaring en continuïteit van de grote organisatie. Zonder dat dit zich vertaalt in buitensporige budgetten uiteraard.' Op dit moment opereert Tim vanuit de vestiging in Arnhem, maar er zijn plannen voor een locatie in Nijmegen.

'Je moet naast de klanten zitten om snel te kunnen schakelen, dat is mijn standpunt', aldus Van Peer.

Thuis in regio Nijmegen

Voor de Radboud Universiteit hebben wij de verbouwing van het UBC onlangs afgerond. Een project op ons lijf geschreven, uitgevoerd

in een bestaande omgeving. Door de korte lijnen tussen de universiteit en het uitvoerende team is het een succesvol project geworden. Daarnaast hebben wij ook voor NXP Nijmegen en Astrazeneca diverse projecten afgerond.

Spreekt onze manier van denken, onze kennis van de regio en onze ervaring in bouwen u aan? Neem dan contact op met:

Tim van Peer – 0610 884 354
t.van.peer@bamgebouwservices.nl
www.bamgebouwservices.nl

THUIS IN UW GEBOUW

Hans van Hattum, D.V.M.
Test Facility Manager

Farma Research Animal Health B.V.
Toernooiveld 300-H
6525 EC Nijmegen
the Netherlands
Phone: +31(0)24 3505574
Email: h.v.hattum@frah.nl
Website: www.frah.nl

Kennis van de natuur
Helder en praktisch in advies

RADBOD UNIVERSITEIT MERCATOR III
TOERNOOIVELD 1 6525 ED NIJMEGEN
024 352 88 01 INFO@NATUURBALANS.NL
POSTBUS 6508
6503 GA NIJMEGEN
WWW.NATUURBALANS.NL

NATUURBALANS - LIMES DIVERGENS
ADVIESBUREAU VOOR NATUUR EN LANDSCHAP

Voor een visuele identiteit → logo huisstijl
website app e-book brochure ...

Studio Wijkamp
grafisch ontwerp & digitale media

06 202 18 631 www.studiowijkamp.nl

CCM & C

CRAANEN COMMUNICATIE MANAGEMENT & CONSULTANCY

drs. ARIE F.O. CRAANEN

Postadres:
POSTBUS 1326
6501 BH NIJMEGEN
info@ccmc.nl
www.ccmc.nl

GROESBEEKSEWEG 4
6581 BH MALDEN
T. 024 – 388 11 79
GSM: 06 – 5138 44 81
F. 024 – 388 10 86

Privé: Stalmesterslaan 27 – 6581 GA Malden T. 024 – 622 2335

Ontvangst- en ontmoetingsruimten met uitzicht op Park Brakkenstein

Mercator UBC inspirerende bedrijfslocatie

PRESENTATIE

Op de campus van de Radboud Universiteit en Radboudumc bieden het Universitair Bedrijven Centrum Nijmegen (Mercator UBC), en de andere Mercator-gebouwen op het snijvlak van science & business, unieke mogelijkheden voor kruisbestuiving tussen onderzoekers en ondernemers en voor innovaties van bedrijven. Het UBC, al zo'n 25 jaar thuisbasis voor start ups, kreeg onlangs een flinke facelift met nog meer kansen voor jonge ondernemers.

Voor een terugblik na 25 jaar krijgen we hulp van Hein van der Pasch, nu directeur van Mercator Incubator Nijmegen, destijds directeur UBC/Stichting Gelder-Kennis en hoofd Technology Transfer Bureau. "Van de universiteit mochten we beginnen in een bestaand gebouw. We moesten zelf zorgen voor de verbouwingen en stimulering van universitaire spin offs, en konden zo bewijzen dat onderzoekers ook ondernemer kunnen worden. Door subsidies en het sterk groeiend aantal spin offs waren we snel toe aan extra verbouwingen en uitbreiding van het UBC-gebouw. Daarna volgden de eerste plannen voor Mercator Technology & Science Park. Vanuit de universiteit en het UMC ontstonden krachtige kennisbedrijven als AT Computing, Buck Consultants International en Synthon. En we kwamen in contact met ervaren adviseurs, financiers en andere dienstverlenende bedrijven, zoals Search Consult, die werden aangetrokken door de campus-dynamiek van science-to-business."

Bakermat van ICT Netwerk en "nieuwe werken"

Roeland Kavelaar van Search Consultant, een werving- en selectiebureau voor ICT personeel, knikt instemmend. "Wij zijn vanaf 1990 UBC-huurder. Deze dynamische omgeving met veel interactie tussen bedrijven sprak ons meteen enorm aan. Je kunt gebruik maken van elkaars deskundigheid, o.a. op het gebied van communicatie en administratie, en met elkaar zaken doen. Daarbij helpen ook de receptie, secretariële faciliteiten, flexibele werk- en vergaderruimten die mooi zijn opgeknapt. En met extra easy in/easy out-ruimten voldoet het UBC na de verbouwing aan de eisen van "het nieuwe werken", nodig voor jonge ict-bedrijven. Al in 2012 was het UBC de bakermat van ICT Netwerk Nijmegen, waar ICT-experts, ondernemers, studenten en onderzoekers kennis uitwisselen en Nijmegen als ICT-stad op de kaart zetten. Veel informatica-studenten van de RU en ICT-bedrijven uit Mercator zijn actief. Als recruiter voor ICT personeel vallen wij

hier met de neus in de boter. En wil je ontspannen, dan zitten we even in de binnentuin van het UBC, of lopen we zo naar het sportcentrum hier op de campus, of naar het nabije Park Brakkenstein. Daar genieten we binnenkort ook weer van festivals als Radboud Rocks en Music Meeting."

De centrale receptie

Kantoor van bedrijf Lenwise Media

Even ontspannen in de binnentuin

Ondernemerschap krijgt impuls in onderwijs Radboud Universiteit

dr. Caroline Essers (RU Nijmegen School of Management)

dr. ir. Nanne Migchels (RU Nijmegen School of Management)

In de faculteiten Managementwetenschappen en Natuurwetenschappen, Wiskunde & Informatica van de Radboud Universiteit komen nieuwe initiatieven om aspecten van ondernemerschap in het onderwijs op te nemen. De start van een bedrijf is al jaren een bekend fenomeen op de Nijmeegse campus, o.a. door de groeiende ambitie van studenten om hun eigen lot en toekomst in handen te nemen. Dit lijkt in de huidige economische crisis nog relevanter dan in voorgaande jaren. Impulsen daartoe komen ook van studieverenigingen als Synergy, Thalia, UniPartners, AIESEC-Make a Move en de Bèta Bedrijven Beurs. En in de Mercator-gebouwen op het Toernooiveld, o.a. in het UBC, iLABs Nijmegen/Mercator 3 en Mercator Incubator Nijmegen, kwamen al eerder gerichte faciliteiten en adviesmogelijkheden om ondernemende studenten en jonge onderzoekers te helpen in de startfase van het eigen bedrijf. Projecten als GO, KERN, Gelderland Valoriseert en Kennis-Alliantie Rijn-Waal zetten extra middelen in.

Inspirerende Wil Ondernemen Week

In deze ontwikkeling past ook de "Wil Ondernemen Week", van 14 tot 17 april 2014, ontstaan uit het Entrepreneurship Initiative, Faculteit Managementwetenschappen. Deze week had als doel om (toekomstige) ondernemers te enthousiasmeren voor ondernemerschap. Op 14 april 2014 gaven Bedrijfskundecdocenten dr. Caroline Essers en dr. ir. Nanne Migchels het startschot voor de lezingen en workshops, georganiseerd samen met alumni,

studieverenigingen en verschillende vakgebieden.

Voorbeelden: lezingen van alumni Dirkjan de Wit van SAM International en Malou van Dooren van BZZY over hun ervaringen bij het opstarten van een eigen bedrijf. Daarnaast werden presentaties gegeven over onderwerpen als maatschappelijk verantwoord ondernemen, universitaire spin off's en ondersteunende faciliteiten.

Stimulerende onderwijsinitiatieven

Dr. Robert Kok, docent Innovatiemanagement in het Centre for Innovation Studies van Managementwetenschappen, en regelmatig

samenwerkend met de faculteit Natuurwetenschappen, Wiskunde & Informatica (NWI) verwijst naar al bestaande vakken waarin aspecten van ondernemerschap aan de orde komen, zoals de gezamenlijk aangeboden bachelorcurcus Duurzaam Ondernemen, de cursus Entrepreneurship in de Mastertrack Science Management & Innovation bij NWI, en de keuzevakken Innovatiemanagement en Ondernemerschap in Sociaal-Cultureel Perspectief bij Managementwetenschappen. Hij geeft aan dat ondernemerschaps-onderwijs een mooi terrein is voor samenwerking tussen beide faculteiten, o.a. voor onderwerpen als technologische innovaties en ondernemende

Dirkjan de Wit MSc (directeur SAM international)

initiatieven vanuit research. Robert Kok: "Ondernemerschapzin kan ook gestimuleerd worden door het koppelen van studenten uit verschillende opleidingen. Studenten kunnen in teams elkaars werelden verkennen en hun ondernemerspotentieel verder ontwikkelen. Zo kan 'n NWI-student met kennis van chemie of ICT veel hebben aan 'n bedrijfskunde-student met kennis van innovatie, marktverkenning en bedrijfsmatig werken. Ook zijn er kansen voor het koppelen van studenten bij de cursussen Duurzaam Ondernemen en Innovatiemanagement. Teams van NWI- en bedrijfskundestudenten kunnen dan samen opdrachten uitvoeren. Ook kunnen studenten vanuit verschillende opleidingen gezamenlijk aan een masterthesis-project werken. Maar er zijn vast nog wel meer vormen van vervlechting te bedenken," aldus een enthousiaste Robert Kok.

Vanuit de faculteit NWI meldt dr. Jan Willem Dijk, manager Valorisation en Innovatie: "Wij denken aan een soort onderwijspracticum waarin studenten kennismaken met de start van bedrijfsinitiatieven en getraind worden in ondernemersvaardigheden. Er zijn bijvoorbeeld mogelijkheden via JongOndernemen.nl dat een programma heeft waarvan we gebruik kunnen maken".

Sterke voorbeelden

Ondernemingsplanwedstrijden werken ook stimulerend voor de groei van het aantal ondernemende studenten en hun kennis en vaardigheden. De Radboud Universiteit heeft goede ervaringen met Mercator Junior Award / Mercator Award for Knowledge-based Entrepreneurship. In de "Wil Ondernemen Week" was ook veel aandacht voor New Venture en Dragons' Den, die het wedstrijdelement combineren met adviezen. Studenten met bedrijfsplannen en onderzoekers die ondernemer willen worden kijken naar sterke voorbeelden, zoals de winnaars van de Mercator Award: Mercachem, NovioGendix, Modiquest en Bijlesnetwerk, opgericht door oud-studenten van FNWI, Radboudumc en de faculteit Managementwetenschappen.

Bèta Bedrijven Beurs

"Het kennismaken met bedrijven tijdens beurzen, zoals georganiseerd door studenten van de Bèta Bedrijven Beurs, draagt bij aan hun toekomst. Toevallige ontmoetingen kunnen bepalend zijn voor de verdere toekomst. BBB-studenten organiseren vandaag zelf die ontmoetingen met bedrijven", aldus bestuursvoorzitter prof. dr. Gerard Meijer van de Radboud Universiteit in zijn openingstoespraak voor de Bèta Bedrijven Beurs op 21 mei 2014."

Bij studenten zijn innovatief, duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen thema's die inspireren tot nieuwe initiatieven,

prof. dr. Gerard Meijer, openingstoespraak, en stands Bèta Bedrijven Beurs 2014

zoals de start van een eigen bedrijf. De Radboud Universiteit heeft een sterke track record met onderzoekers die succesvolle ondernemers worden en studenten die een bedrijf starten. Meer dan 600 Nijmeegse academici hebben de afgelopen 25 jaar een bedrijfsinitiatief genomen. De bedrijven die

daaruit groeien bieden inmiddels werk aan zo'n 5000 mensen, vooral academici. Diverse van deze spin off-bedrijven zijn gevestigd op de campus van de universiteit in de gebouwen van Mercator Technology & Science Park Nijmegen.

Tokyo Future Style matcht Europese en Japanse kennismarkt

Takashi Endo, CEO van Tokyo Future Style, en twee stafleden in het hoofdkantoor in Tsukuba City vlakbij Tokyo.

Voorjaar 2014 opende het Japanse bedrijf Tokyo Future Style Inc. zijn Europese vestiging bij SMB Life Sciences op de Novio Tech Campus. Tokyo Future Style ontplooit diverse business activiteiten in de biotech-industrie. De core business is naast de verkoop van innovatieve producten in de wereld van life science, het helpen van kleine Japanse bio-venture bedrijven om een stap te zetten op markten buiten Japan. Andersom introduceert Tokyo Future Style buitenlandse producten en bedrijven met innovatieve kennisproducten en technologieën op de Japanse markt.

VESTIGING OP NOVIO TECH CAMPUS

Takashi Endo, CEO van Tokyo Future Style, was persoonlijk naar Nijmegen afgereisd om het huurcontract van het kantoor in het M-gebouw op de Novio Tech Campus te tekenen. Peter Nelissen, General Manager Europe, behartigt de belangen voor Tokyo Future Style in Europa en legt de contacten tussen potentiële afnemers en aanbieders voor business opportunities. Hij heeft ruime ervaring en kennis op gebied van technische microbiologie, immunologie, biomaterialen ontwikkeling en productie, medische diagnostiek. Hij beschikt bovendien over een groot internationaal netwerk in Europa en veel contacten met bioscience en pharmaceutical companies.

Global marketing

Takashi Endo: "Zeven jaar geleden heb ik Tokyo Future Style opgericht. Ons hoofdkantoor is gevestigd in Tsukuba City, vlakbij Tokyo.

Tsukuba is het grootste science-park in Japan. Er zijn meer dan 100 kennisbedrijven gevestigd en alle grote Japanse research-bedrijven en -instituten hebben hier hun centrale lab. Ik was jarenlang manager bij een farmaceutisch bedrijf, heb veel ervaring in het vermarkten van producten op het gebied van reagentia en diagnostica van infectieziekten en beschik over een groot netwerk. Het researchwerk van veel Japanse wetenschappers en kennisbedrijven staat op een hoog niveau. De grote farmabedrijven kennen over het algemeen de weg wel naar de markt wel, maar veel kleinere kennisbedrijven weten vaak niet hoe ze hun product of technologie buiten Japan kunnen vermarkten. Research is hun hoofdactiviteit, het ontbreekt hen aan tijd en kennis om hun vindingen vervolgens goed te vermarkten. Juist op dit gebied konden wij een toegevoegde waarde leveren en zagen wij markt-

kansen. Wij gaan voor hen op zoek naar binnen- en buitenlandse afnemers, investeerders en partijen die zijn geïnteresseerd in coproductie of een licentie. Aanvankelijk was de core business van Tokyo Future Style import naar de Japanse markt, maar we hebben ons business model getransformeerd en richten ons nu vooral op het leggen van contacten tussen partijen in Japan en de rest van de wereld. Global marketing dus. Voor ons business model "Tokyo Bio-Ventures" ontvingen we in 2009 de Tsukuba Business Model Award, onderdeel van de Tsukuba Venture Awards."

Intermediair science en business

John Schalken, programmadirecteur van SMB Life Sciences, is enthousiast over de vestiging van Tokyo Future Style op de Novio Tech Campus.

“Het past perfect in onze policy van ‘verbinden’. Behalve het aanbieden van fysieke ruimten en moderne faciliteiten, ondersteunen we de startende ondernemer ook op aspecten van ondernemerschap. Van support bij marktonderzoek, verbetering van hun businessplan, eventuele financiering en het leggen van de juiste contacten. Ook Tokyo Future Style vervult in Japan de rol van een ‘Technical Transfer Office’ zoals veel universiteiten dat hebben. Dat sluit perfect aan op onze activiteiten en geeft een extra dimensie en perspectief aan ons netwerk. Netwerken wordt zo écht werken!”

Takashi Endo knikt instemmend: “Iedere universiteit in Japan heeft een Technology Licensing Organization (TLO), die de vindingen van hun wetenschappers licenseert aan bedrijven en zo intermediair is tussen science en business. Het is een belangrijk onderdeel van de IP-cyclus waarbij nieuwe business wordt gestimuleerd en er weer nieuwe financiële middelen worden gecreëerd voor research. Wij opereren min of meer op zelfde manier en zorgen door het leggen van de juiste contacten tussen kennis en bedrijfsleven binnen en buiten Japan.”

Incedo BioScience

Peter Nelissen is de General Manager Europe van Tokyo Future Style. Hij kent Takashi Endo al

enkele jaren en deed al eerder als klant zaken met hem. “Er was meteen een klik en we zagen allebei kansen om onze netwerken te verbinden. Ik zie enorme kansen voor Europese bedrijven om in Japan zaken te doen en vice versa. We waren het dan ook snel eens om een Europese vestiging op te richten. Aanvankelijk werd door Takashi Endo als vestigingsplaats aan Duitsland gedacht. Het Ruhrgebied, Düsseldorf, Keulen, Bochum en zelfs meer zuidelijk, Heidelberg en München werden onderzocht, maar de Nijmeegse Novio Tech Campus was uiteindelijk toch aantrekkelijker. Vooral door de centrale ligging in Health Valley en aan de Red Med Tech Highway van Enschede-Nijmegen-Oss-Eindhoven. Nijmegen ligt bovendien mooi centraal in Europa en op het kruispunt van internationale business.

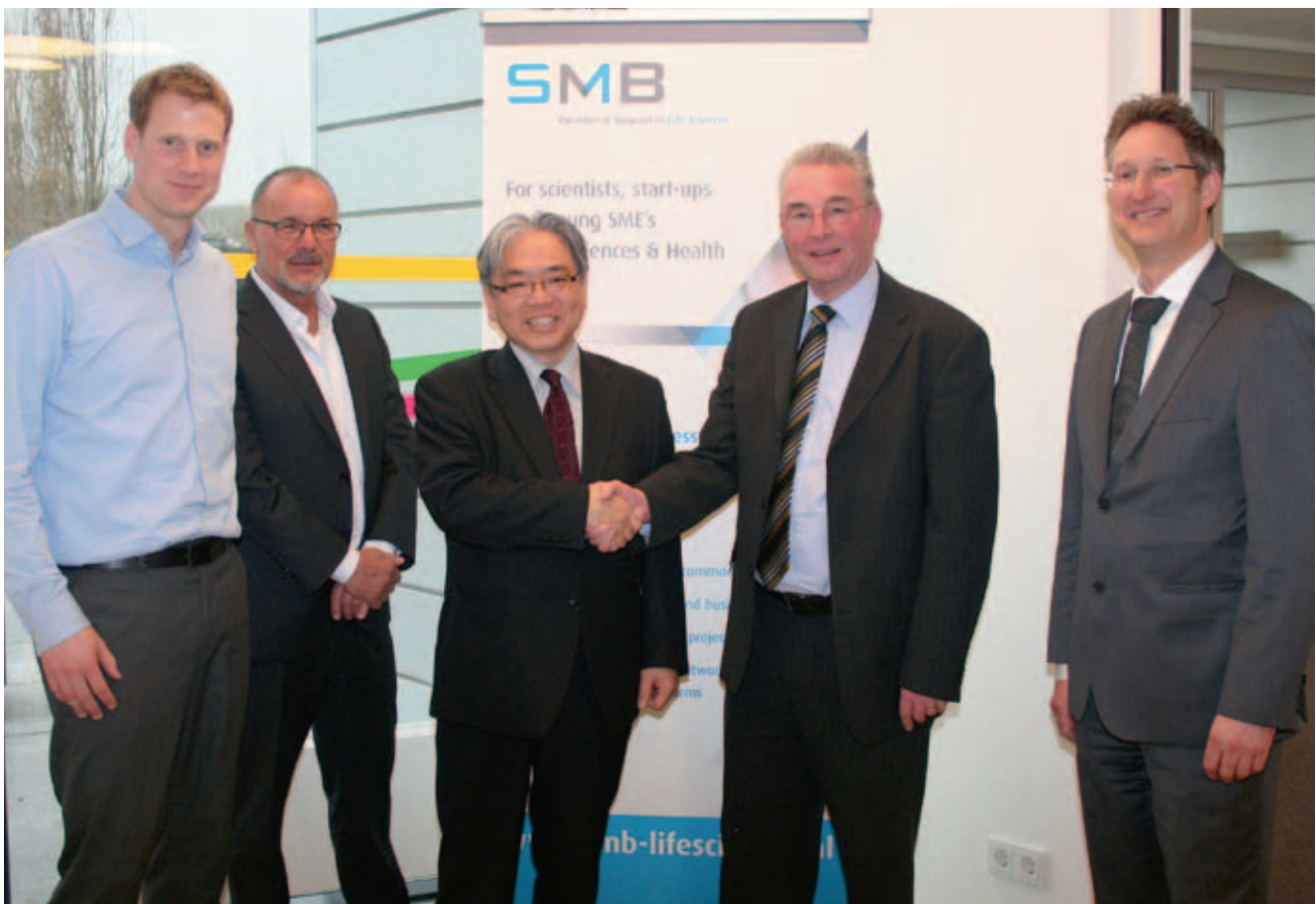
Nog voordat het kantoor van Tokyo Future Style op Novio Tech Campus was ingericht, werden al contacten gelegd. Zoals met Future Diagnostics (Wijchen), Modiquest (Oss), Biologio (Nijmegen) en het nog op te richten Incedo BioScience (Nijmegen).

Dr. Martijn Wilmer van Incedo BioScience hield onlangs tijdens een Science Meets Business-bijeenkomst een presentatie over een door het Radboudumc ontwikkelde menselijke niercellijn voor meer efficiency bij van farmaceutische producten.

Met deze in vitro gekweekte menselijke niercellen kan men vroegtijdig onderzoeken en voorspellen wat de bijwerkingen zullen zijn van de te ontwikkelen medicijnen en de mogelijke interacties. Dat bespaart enorm veel kosten en het levert ook tijdswinst op. Incedo BioScience bleek zeer geïnteresseerd om deze vinding op de Japanse markt te introduceren. Kortom, wij zien veel business opportuniteiten voor Europese en Japanse kennisbedrijven en niet alleen in de markt van life sciences.”

Takashi Endo: “Na de ramp bij de kerncentrale Fukushima had de Japanse regering ineens alternatieve energiebronnen, zoals solar energie, hoog op de prioriteitenlijst staan. Europa en met name Duitsland heeft op dit gebied een enorme voorsprong en brengt veel innovatieve producten en technologie op de markt. Voor Tokyo Future Style is dit ook weer een marktgebied waarop we ook onze pijlen richten. Kortom, verbinden is een vruchtbaar proces voor kennisintensieve bedrijven en noodzakelijk om kennisopbouw op gang te houden. Verbinden is de motor voor innovatie.”

www.tokyofuturestyle.com

V.l.n.r. Chiel van Dijen (Kadans Biofacilities), Peter Nelissen (Tokyo Future Style Europe), Takashi Endo (Tokyo Future Style Japan) en John Schalken en John van Sambeek (SMB Life Sciences).

NovioTech – broedplaats voor slimme vindingen

Innovatie kan niet zonder juridisch klankbord

CASUS

Kansrijke ideeën verder ontwikkelen en naar de markt brengen. Dat is het doel van NovioTech, een oer-Nijmeegs bedrijf, opgericht door Rob Tweehuysen en Hans Hanssen. “Wij zijn een broedplaats, een incubator,” vertelt Rob. “Wij zoeken naar veelbelovende vindingen op het gebied van life sciences en kijken of er toepassingen voor te vinden zijn waar de markt interesse voor heeft. We koppelen kennis en markt aan elkaar. *Bringing technologies to the market*, zo staat het in onze missie.”

Het is geen toeval dat Rob (wiskundige) en Hans (chemicus en natuurkundige) hun bedrijf NovioTech hebben genoemd. Ze zitten tenslotte in Nijmegen – Noviomagum. Een uitstekende plek om innovaties te ontwikkelen, want de Radboud Universiteit levert niet alleen toponderzoekers af, maar biedt ook topfaciliteiten, toptechnologie en topmateriaal.

Technologieën combineren

NovioTech investeert in bedrijven en in onderzoekers op het gebied van life sciences, een combinatie van biologie, biochemie, scheikunde en geneeskunde. De oprichters zijn altijd zelf op zoek naar interessante vindingen, maar steeds vaker melden wetenschappers zich bij de twee zakenmannen. “Het is een lange en ingewikkelde weg om van een ontdekking een toepasbaar product te maken waarmee je de markt op kunt,” aldus Rob. “Het vergt een lange adem in financiële zin. Denk aan doorontwikkelen, testen, valideren, patenten, opschalen. NovioTech investeert zelf en zoekt aandeelhouders die risicodragend mee investeren. Maar het gaat niet alleen om de financiering. Je moet combineren, technologieën en ideeën bij elkaar brengen, zoeken naar nieuwe toepassingen. Contacten leggen, partners zoeken, kijken waar de potentiële markten en klanten zitten, producenten en marketeers enthousiast maken. Je moet erin geloven.”

Juridisch klankbord

Onder de ‘broedplaats’ NovioTech hangen inmiddels heel wat bedrijven onder andere NovioSense, NovioPonics en NovioPlast. Samen met de adviseurs van Hekkelman Advocaten & Notarissen kijkt Rob welke rechtsvorm passend is, welke contracten vereist zijn, hoe de voorwaarden voor samenwerking kunnen worden vastgelegd. “We werken met verschillende partners die allemaal hun eigen eisen hebben,” vertelt hij. “Omdat we niet zeker weten hoe een product zich ontwikkelt en of het in de toekomst geld gaat opbrengen, moeten we alles goed regelen. Om een paar zaken te noemen: van wie is het intellectueel eigendom van de vinding?

Judith Schröder en Rob Tweehuysen

Wat is de exacte inhoud van het octrooi, welke bescherming kun je afdwingen? Hoe zit het met geheimhouding? Wat is de aansprakelijkheid als er in het onderzoek onverwachte tegenvallers zijn, bijvoorbeeld persoonlijk letsel bij proefpersonen? Alles moet zwart-op-wit. Daarbij is een juridisch klankbord als Hekkelman onmisbaar.”

Judith Schröder, advocaat ondernemingsrecht bij Hekkelman: “NovioTech is een boeiend bedrijf, eigenlijk een netwerk van bedrijven, met allerlei partners. Het gaat om de ontwikkeling van producten en toepassingen waarvan de uitkomst onzeker is. Dat maakt de zaak complex. Hekkelman schakelt bij de advisering een team in van verschillende specialisten. De notaris en advocaten op het gebied van contractenrecht, intellectueel eigendom, octrooirecht, ondernemingsrecht en internationaal recht – om er maar een paar te noemen.”

Rob vult aan: “Inderdaad, Hekkelman heeft specialisten in huis, maar wij hoeven niet zelf van de ene deskundige naar de andere te switchen. Ik ben blij dat al onze belangen intern bij Hekkelman worden afgestemd en dat het geen losse pakketjes advies zijn. De wereld juridiseert, dan kun je de zaken maar beter goed vastleggen.”

HEKKELMAN, JURIDISCH PARTNER VAN ONDERNEMERS

Snel een antwoord vinden op uw vraag. Dat is waar het de juridische specialisten van Hekkelman om gaat. Onze advocaten en notarissen beheersen hun vakgebied tot in detail. Eenvoudig of complex, voor uw probleem zoeken we een werkbare en zo goedkoop mogelijke oplossing. Daag ons uit en laat ons een vakkundige blik op uw zaak werpen. Hekkelman Advocaten en Notarissen, gevestigd in Nijmegen en Arnhem, is een toonaangevend kantoor op het gebied van juridische dienstverlening aan bedrijven, (semi-)overheid en non-profitorganisaties. De professionals van Hekkelman zijn een sparringpartner op niveau voor elke ondernemer. Snel, doelgericht, innovatief en grensverleggend.

Benieuwd of u uw zaken goed heeft geregeld? Neem dan contact op met Judith Schröder, advocaat ondernemingsrecht, j.schroder@hekkelman.nl, 024 382 83 93. www.hekkelman.nl

Mercachem: samenwerking versnelt ontwikkeling nieuwe geneesmiddelen

Mercachem in 1997 opgericht door Frank Leemhuis en Eelco Ebbers, beide gepromoveerd aan de RUN, is in 17 jaar uitgegroeid tot een zeer innovatieve chemische Contract Research Organisaties (CRO) met klanten in heel Europa, Japan en Noord-Amerika. Het bedrijf is gevestigd in Nijmegen waar 135 hoog opgeleide chemici werken aan onderzoeksvragen en syntheseopdrachten van haar opdrachtgevers. De klanten zijn vooral farmaceutische en biotech bedrijven die zich richten op het ontwikkelen van nieuwe geneesmiddelen.

Beide oprichters zijn nog steeds actief betrokken bij de dagelijkse bedrijfsvoering. Frank Leemhuis: "We hebben de strategische keuze gemaakt om ons te specialiseren in chemie en deze kwaliteit tot uiting te laten komen in het producten- en servicesportfolio. In het proces van de ontwikkeling van een nieuw geneesmiddel zoeken we daarbij aansluiting bij andere gespecialiseerde CRO's. Samen met geselecteerde CRO's voert Mercachem geïntegreerde drug discovery projecten uit in opdracht van klanten. Door dergelijke samenwerkingen kunnen we synergievoordelen behalen die de ontwikkeling van nieuwe geneesmiddelen kunnen versnellen."

De afgelopen jaren heeft Mercachem samenwerkingen gestart met CRO's en onderzoeksinstituten in Nederland, Duitsland en Denemarken om toegang te krijgen tot screening technologieën en/of specifieke biologische preklinische kennis die nodig is om een geïntegreerd drug discovery project te kunnen uitvoeren.

Eelco Ebbers licht toe: "Met ProQinase uit Freiburg werken we samen op het vlak van de oncologie met een sterke nadruk op kinases en epigenetische enzymen. Momenteel werken we gezamenlijk aan het ontwikkelen van een selectieve CDK8 kinase remmer, waarmee we binnenkort een in vivo 'proof of concept' studie starten. Als de uitkomst van deze studie positief is, zal het project in samenwerking met een biotech of farmaceutisch bedrijf verder ontwikkeld kunnen worden. Mercachem en ProQinase dragen de IP rechten over aan de klant en in ruil daarvoor ontvangen we een 'signing fee'. Het is verder de bedoeling dat we daarnaast beide ingehuurd worden om de nieuwe stofklasse gedurende een periode van 18-24 maanden verder te ontwikkelen, waarbij wij beide in onze rol van CRO gaan werken."

Epigenetics Drug Discovery Platform

Dit model past Mercachem ook toe in de andere samenwerkingen. Mercachem wil graag innovatieve ideeën aanbieden, maar tegelijkertijd ook duidelijk laten zien dat het bedrijf vasthoudt aan het service model. Samen met ProQinase ontving Mercachem in mei 2013 een grote Eurostars subsidie van 2,5 miljoen euro om een nieuw 'Epigenetics Drug Discovery Platform' te ontwikkelen. ProQinase ontwikkelt nieuwe assays en Mercachem ontwerpt en synthetiseert nieuwe stoffen. Deze combinatie zal in de nabije toekomst als service worden aangeboden, waarbij het doel is dat Mercachem en ProQinase gezamenlijk geïntegreerde drug discovery projecten gaan uitvoeren voor derden.

Dezelfde gedachtegang volgend heeft Mercachem nog een aantal vergelijkbare samenwerkingen gestart andere CRO's. Frank

De oprichters en directie van Mercachem dr. Frank Leemhuis (l) en dr. Eelco Ebbers

Leemhuis vervolgt: "In Leiden werken we samen met ZoBio, een bedrijf dat zich heeft gespecialiseerd op 'fragment-based screening'. Met behulp van NMR wil men hierbij nieuwe hits vinden die daarna synthetisch verder worden ontwikkeld samen met Mercachem."

Eelco Ebbers vult aan: "In Kopenhagen werken we met ViperGen samen op het gebied van zogenaamde 'DNA-encoded libraries'. Dit zijn collecties van vele miljoenen stoffen die met name geschikt zijn om 'protein protein interactions' te moduleren. Recentelijk zijn we een samenwerking gestart met de Neuroscience Campus Amsterdam op het vlak van neurodegeneratieve ziektes, die op dezelfde manier is vormgegeven als het partnership met ProQinase."

Op basis van deze samenwerkingen denkt Mercachem een goede basis te hebben voor verdere groei op het gebied van de medicinale chemie, waarbij vaak langere termijncontracten kunnen worden afgesloten. Die passen bij de ambities van Mercachem om een leidende speler te blijven in de Contract Research industrie.

www.mercachem.com

Topsector chemie: iLAB Nijmegen, twee complementaire locaties

V.l.n.r. Jan Willem Dijk, Gerard Meijer, John Schalken, Cathy van Beek, Floris Rutjes en Rikus Wolbers toosten op de opening.

Novio Tech Campus heeft sinds 17 april de status van iLAB. Daarmee beschikt iLAB Nijmegen over twee locaties, nadat eerder al het iLAB in gebouw Mercator 3 bij de Radboud Universiteit was geopend.

In de topsector chemie werkt een regiegroep o.l.v. prof. dr. Floris Rutjes van de Radboud Universiteit aan het opzetten van een Innovation Lab, ofwel iLAB, op locaties nabij kennisinstellingen en R&D-bedrijven. Daar kunnen starters in de chemie & life sciences een veelbelovend concept versneld doorontwikkelen naar een opschaalbaar product. Een iLAB draagt hieraan bij met faciliteiten, onderzoeksrelaties en business support.

EVENT IMPRESSIE

Floris Rutjes

Belangrijk aspect van het iLAB-model is facility sharing, het delen van dure apparatuur met collega-ondernemers en wetenschappers. Dat gebeurt al vele jaren op de campus van de

Radboud Universiteit Nijmegen, eerst in het Huygensgebouw, nu in gebouw 3 van Mercator Technology & Science Park. Op 17 april 2014 is de tweede iLAB-locatie geopend in het M-gebouw van Novio Tech Campus nabij NXP Semiconductors.

De universiteiten van Nijmegen en Eindhoven zetten samen de eerste iLAB's op en hebben vanwege de ruime ervaring een voor-sprong en leidende positie. Prof. Rutjes is vanuit de regiegroep Chemie verantwoordelijk voor de opzet van nieuwe iLAB's in het hele land. Het concept heeft zich inmiddels bewezen als succesvol voor start-ups in high tech sectoren als chemie. Infrastructuur en business support zijn even onmisbaar als wetenschappelijke kennis van de betrokken universiteiten en R&D-bedrijven.

Floris Rutjes: "Wij proberen op een georganiseerde manier toonaangevende bedrijven te binden aan ons onderzoek. Een sterke brugfunctie naar grotere bedrijven wordt daarbij ook vervuld door spin-off-bedrijven die uit ons onderzoek voortkomen. In die context is iLAB Nijmegen ooit opgestart als een NWO-initiatief binnen het ACTS-programma waarin prof. Jan van Hest een belangrijke rol speelde. Binnen de topsector chemie geeft het

iLAB nieuwe impulsen aan valorisatie en innovatie. Een iLAB kun je namelijk als instrument inzetten om wetenschappelijke vindingen snel en effectief in commerciële producten om te zetten en zo een innovatieslag te maken. Ook op andere plaatsen in Nederland zijn en worden bij kennisinstellingen iLAB's opgezet, thematisch georganiseerd en verbonden met onderzoeksprogramma's."

In zijn toespraak ging hij ook in op het belang van zogeheten COCI's, (Centre for Open Chemical Innovation). Een COCI biedt ondernemers met een bewezen techniek of product in de door-groefase de mogelijkheid om hun productiecapaciteit te verhogen en daarmee marktconform te gaan concurreren.

Cross-over projecten

Het eerste Nijmeegse iLAB is gevestigd in Mercator 3 op het Mercator Technology & Science Park op de campus van de Radboud Universiteit. Op Novio Tech Campus werd op 17 april jl. in het M-Gebouw door prof. Floris Rutjes de tweede locatie van iLAB Nijmegen geopend met als thema Chemie, High Tech & Life Sciences: "Op de Novio Tech Campus zetten we vooral in op het realiseren van cross-over projecten. Enerzijds tussen high tech & life sciences en anderzijds tussen chemie & life sciences. Het iLAB Nijmegen in Mercator 3 focust op een door groei vanuit wetenschappelijke kennis en andere science-to-business-initiatieven in de gebouwen van Mercator, de universiteit en Radboudumc. Het iLAB op Novio Tech Campus is een verdere uitbreiding, een groeilocatie. Rikus Wolbers (Novio Tech Campus) is enthousiast over de opening van het tweede iLAB. "We zien hier ook ruimte voor bedrijven die vernieuwende toepassingen kunnen ontwikkelen. Ze komen terecht in een 'business omgeving' waar ruimte is voor zowel academische als niet academische bedrijven. In Mercator 3 blijft het iLAB de incubator-locatie die het nu al is, terwijl Gebouw M ook ruimte biedt aan de accelerator en 'opschalende bedrijven'. Op die manier versterken beide vestigingen van iLAB Nijmegen elkaar en zorgen we voor een goede samenwerking en onderlinge kruisbestuiving. De iLAB-vestiging is in Gebouw M geen solitaire ontwikkeling, maar kan leunen op de professionele organisatie op en rond de Novio Tech Campus, bij NXP, Mercator, de Radboud Universiteit en het Radboudumc."

Hein van der Pasch (Mercator Incubator Nijmegen): "Het Nijmeegse ecosysteem voor science-to-business wordt completer. Organisaties en personen zijn al met elkaar verbonden op beide

De opening op 17 april vond plaats tijdens de InnovatieBootcamp Gelderland valoriseert!

iLAB locaties waar het gaat om zaken als kennistransfer, valorisatie, vastgoedbeheer, incubatorfaciliteiten, business development, ondernemersnetwerken, marketing & acquisitie. Dit netwerk wordt verder uitgebreid, o.a. voor financieringsfaciliteiten." Vertegenwoordigers van Radboud Universiteit en Radboudumc reageerden tijdens de officiële opening van de nieuwe iLAB-locatie en verschenen samen op het podium.

Gerard Meijer, voorzitter van het College van Bestuur van de Radboud Universiteit, benadrukte nog eens de belangrijke rol die iLAB's spelen binnen de hele keten om kennis te valoriseren.

Cathy van Beek, lid van de Raad van Bestuur van Radboudumc, gaf aan dat Radboudumc gefocussed is op duurzame gezondheidszorg en omschreef de iLAB's als versneller in dit proces.

Jan Willem Dijk, manager Valorisatie & Innovatie van de faculteit Natuurwetenschappen, Wiskunde & Informatica van de Radboud Universiteit verwachtte van de researchfaciliteiten van iLAB Nijmegen op beide locaties stimulansen voor spin-offs.

Volgens John Schalken (SMB Life Sciences) versterkt iLAB Nijmegen de samenwerking tussen chemie, life sciences en high tech met labfaciliteiten. "We verhuren flexlabs en geven ook advies aan jonge bedrijven. Onze infrastructuur en expertise helpen start ups op weg en versnellen hun groeimogelijkheden."

CONTACTGEGEVENS VOOR iLAB NIJMEGEN:

John Schalken, programmadirecteur SMB Life Sciences, iLAB Novio Tech Campus, tel. 0621245700; e-mail: john.schalken@radboudumc.nl; websites: www.smb-lifesciences.nl; www.noviotechcampus.com

Jan Willem Dijk, manager Valorisatie & Innovatie, faculteit Natuurwetenschappen, Wiskunde & Informatica Radboud Universiteit; tel. 0243652970; e-mail: j.dijk@science.ru.nl; websites: www.ru.nl/fnwi; www.ru.nl/mercator

Hezelburcht scoort hoog in subsidietoekenning

Hezelburcht is een van de grootste markspelers op het gebied van subsidieadvies. Vanuit 5 kantoren in Nijmegen, Amsterdam, Eindhoven, Den Haag en Brussel bedient Hezelburcht in de volle breedte zowel de profit sector als non-profit organisaties. Na zijn studie rechten aan de Nijmeegse universiteit richtte mr. Marc Guelen bijna 20 jaar geleden Hezelburcht op. Nu werken er 70 hbo- en universitair opgeleide specialisten.”

“Wij verzorgen het hele subsidietraject, van signalering, haalbaarheidsbepaling, aanvraag, rapportage tot en met programma management en evaluatie”, vat directeur Marc Guelen samen. “Onze specialisatie ligt in sectoren als ICT, life sciences, high tech materials, energie, milieu en de publieke sector. We hebben daarbij kennis van alle Nederlandse, Europese en internationale subsidieregelingen, fondsen en onderzoeksprogramma's. We onderscheiden ons van andere subsidieadvies bureaus zowel door de breedte van ons dienstenpakket als ook door de combinatie van vakinhoudelijke kennis en subsidie expertise van onze hoog opgeleide en vaak gepromoveerde adviseurs. Andere bureaus bieden meestal alleen een onderdeel van het dienstenpakket aan, of hebben expertise in een bepaalde subsidie-regeling.”

Vier medewerkers van Hezelburcht updaten dagelijks de ontwikkelingen op subsidiegebied. “Deze subsidiekennis is ons gereedschap. Ondernemers kunnen dat zelf onmogelijk bijhouden, zij willen zich vooral bezighouden met hun core business. In huis beschikken we over zoveel subsidiekennis dat we met ons tweede bedrijf Hezelbizz die informatie via een online database ter beschikking stellen aan wetenschappelijke instellingen, organisaties als Health Valley of overheden. Ons derde bedrijf OrangeX biedt interim specialisten aan voor subsidieverstrekters

voor ondersteuning bij de opzet en uitvoering van subsidie-programma's. Wij zijn dus in de hele subsidiekolom actief, van ontwikkeling van subsidieprogramma's tot subsidietoekenning.”

Horizon 2020, Gelderland Valoriseert en BCS

Actueel in subsidieland is Horizon 2020, een Europese programma voor onderzoek en ontwikkeling met een budget van 80 miljard en een programmaduur tot 2020. Marc Guelen: “We verzorgen aanvragen voor diverse universiteiten en grote bedrijven, maar Horizon biedt ook volop kansen voor innovatieve MKB bedrijven. Wij participeren in Gelderland Valoriseert en zitten in de commissie die beoordeelt of bedrijven in aanmerking voor financiering. Daarnaast geven we kosteloos subsidieadvies aan startende bedrijven. We zijn zelf actief binnen de sector Creatieve industrie waar informatica en creativiteit in elkaar overlopen. Ook het Business Cluster Semiconductors Oost-Nederland (BCS) is een mooi project waarin wij een belangrijke rol spelen. BCS is een samenwerkingsverband van multinationals, maar ook van kennisinstellingen en innovatieve MKB bedrijven die actief zijn in de halfgeleiderindustrie. BCS is ontstaan vanuit NXP en wil een landelijk netwerk zijn met aansluiting bij Twente en Holland innovatie. Hezelburcht treedt op als administratieve schakel tussen het BCS-consortium en EFRO-projectmanager. BCS is onlangs verhuisd naar de Novio Tech Campus.”

Hij vervolgt: “De meeste opdrachtgevers zijn al jaren klant, bij hen verzorgen we voortdurend projecten en halen we succesvol subsidies binnen. We beoordelen qua formele voorwaarden en andere aspecten vooraf goed of een traject haalbaar is. De manier van aanvraag is immers sterk bepalend voor een succesvolle toekenning. Onze vakinhoudelijke kennis, subsidie-expertise en ruime ervaring zijn hierbij doorslaggevend. Dien je zonder deze kennis een aanvraag in, dan is die ronduit kansloos. Minimaal 70% van onze aanvragen worden dan ook gehonoreerd. Voor de WBSO-regeling scoren we binnen de IT-markt zelfs een toekenningspercentage van 98%, terwijl het landelijke gemiddeld slechts ligt op 40%. We zijn net zo ambitieus als onze klanten en gaan voor het resultaat: een succesvolle toekenning.”

- Signalering & attendering
- Haalbaarheidsbepaling & risico-analyses
- Aanvraag
- Subsidieverlening
- Declaratie & rapportage
- Programma management
- Evaluatie

T. (0) 88 495 20 00
info@hezelburcht.com
www.hezelburcht.com

mr. Marc Guelen, directeur Hezelburcht, voor het hoofdkantoor in Nijmegen

“Digital tools and a kickstart for the future of Europe's new generations”

Vrede van Nijmegen Penning 2014 voor Eurocommissaris Neelie Kroes

Hubert Bruls, Neelie Kroes, Guido Dierick en Bernard Bot, geflankeerd door Bas Kortmann (l) en Gerard Meijer (r)

TREATIES OF NIJMEGEN MEDAL

Neelie Kroes, eurocommissaris en vicepresident van de Europese Commissie, kreeg 7 mei jl. in de Stevenskerk uit handen van de Nijmeegse burgemeester Hubert Bruls de Vrede van Nijmegen Penning 2014, een initiatief van de gemeente Nijmegen, de Radboud Universiteit en NXP Semiconductors N.V. met steun van het Ministerie van Buitenlandse Zaken. De onderscheiding wordt tweejaarlijks uitgereikt aan een persoon die zich inzet voor de rol en positie van Europa in de wereld. In 2010 nam Jacques Delors, oud-voorzitter van de Europese Commissie, deze prijs in ontvangst. In 2012 ging de eer naar de Italiaanse schrijver en wetenschapper Umberto Eco.

Prof. Bas Kortmann, rector magnificus van de Radboud Universiteit opende de bijzondere academische plechtigheid in de Stevenskerk in aanwezigheid van talrijke prominente vertegenwoordigers van bedrijven, de universiteit en de stad. Burgemeester Bruls schetste de achtergrond van de onderscheiding, die is genoemd naar de voor Europa belangrijke Vrede van Nijmegen in 1679. Prof. Bart Jacobs, hoogleraar Digital Security aan de Radboud Universiteit, verzorgde een presentatie over de bescherming van onze digitale identiteit met behulp van slimme software. Hij werkt met meer-

dere partners aan de nieuwste smart tool genaamd “IRMA, I Reveal My Attributes”. “Deze “IRMA-kaart” is gebaseerd op het principe dat je alleen die “attributes” van je persoonlijke identiteit onthult die in specifieke situaties nodig zijn. Zo kan je privacy optimaal beschermd worden. Bijvoorbeeld, een jongere die alcohol wil kopen hoeft alleen de leeftijd boven 18 jaar te bewijzen. Nu geef je in dit soort situaties met je ID-kaart of pasjes veel meer privé-gegevens weg dan echt nodig is”.

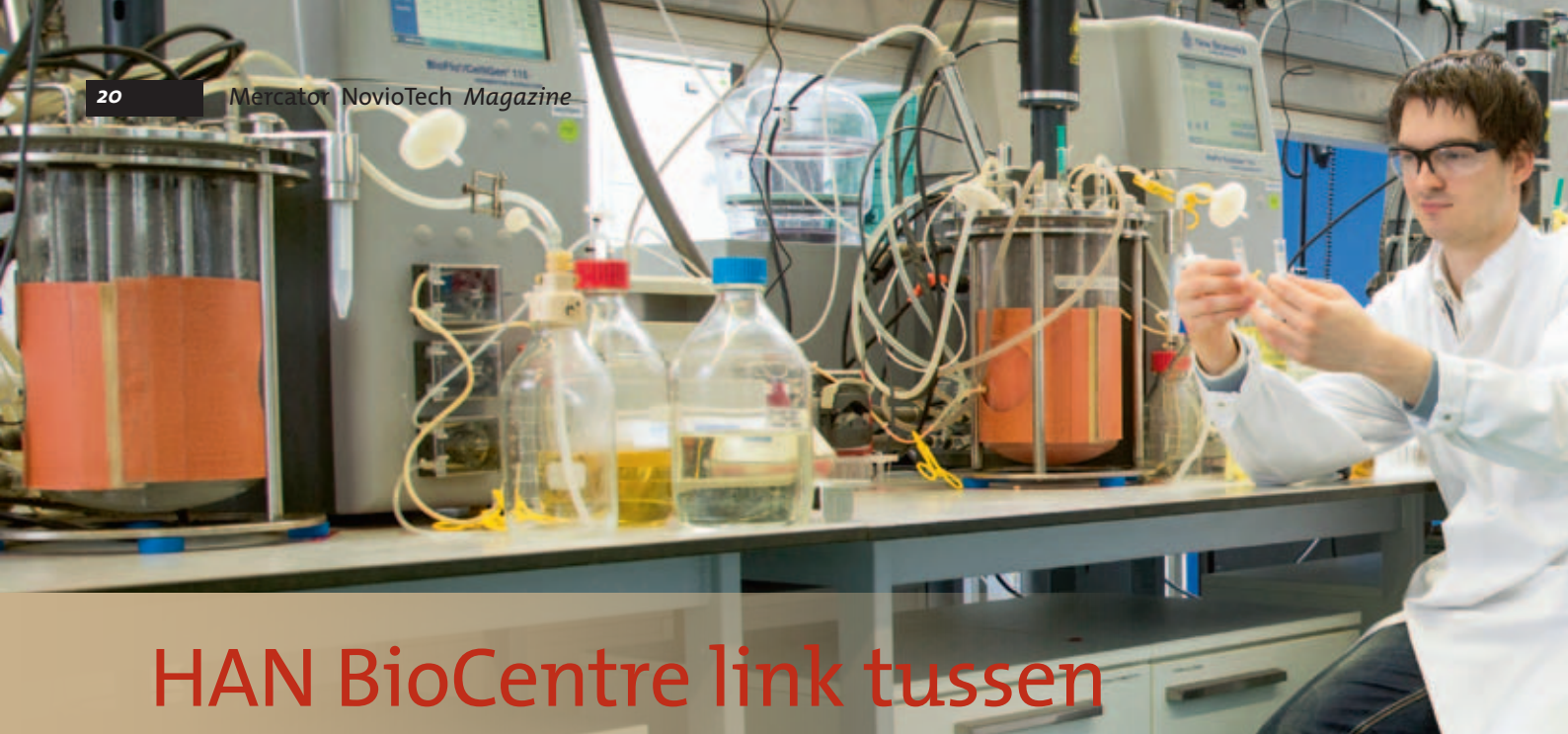
Oud-minister Ben Bot van Buitenlandse Zaken sprak de laudatio voor Neelie Kroes uit en roemde haar inzet voor innovaties en snelle internetverbindingen voor alle Europeanen, onderdeel van de Digitale Agenda van de EU. Aansluitend bedankte Neelie Kroes alle initiatiefnemers voor de eer die haar te beurt viel en sloot zij af met de woorden: “Ik heb ook een droom als ik aan Europa denk. Ik wil dat dit continent de meest open, veilige en competitieve internetplek van de wereld wordt. Geef de jonge generatie een kickstart met de nieuwste digitale gereedschappen en ze zullen banen creëren. Ze zullen hun eigen toekomst vormgeven en gezamenlijk zullen ze aan de toekomst van een sterk en verenigd Europa bouwen.”

Neelie Kroes

Bart Jacobs

HAN BioCentre link tussen bedrijfsleven, research en onderwijs

Het BioCentre van Hogeschool Arnhem Nijmegen (HAN) is een contractresearch-organisatie en expertisecentrum op het vlak van 'Biotechnology & Analysis' voor MKB-bedrijven. Biodiscovery is daarbij een belangrijk researchthema waarmee binnen het HAN BioCentre al een behoorlijke expertise is opgebouwd. Het gaat hierbij om de ontdekking, analyse en productie van stoffen en moleculen voor toepassingen in voeding, gezondheid en land- en tuinbouw. Biodiscovery is verbonden met ontwikkelingen binnen de topsectoren Life Sciences & Health, Agrofood, Chemie en Energie en in het bijzonder met de biobased economy.

INTERVIEW

Dr. Christien Lokman is directeur van HAN BioCentre en lector Industriële Microbiologie. Ze werkte eerder als researchmedewerker bij TNO en is sinds 2003 werkzaam aan de HAN, waar ze onder meer de masteropleiding Molecular Life Sciences opzette. "Ik verbaasde me erover dat HAN over uitstekende laboratoriumfaciliteiten beschikte die buiten het onderwijs echter niet of nauwelijks werden gebruikt voor contractonderzoek. Ook kleinere biotech bedrijven hebben behoefte aan een faciliteit waar je met toepassingsgerichte onderzoeksvragen terecht kan. HAN BioCentre wil hierbij een oplossing bieden. Ons biodiscovery-onderzoek richt zich op het aanbieden van expertise en faciliteiten in de hele keten van ontdekking, zuivering, analyse en productie van biomoleculen."

Het Lectoraat Industriële Microbiologie / HAN BioCentre verricht zijn onderzoek met een vast team van onderzoekers en analisten en daar waar mogelijk samen met studenten en docenten. Op die manier draagt HAN BioCentre met zijn onderzoeksresultaten bij aan de ontwikkeling van het onderwijs van het HAN Institute of Applied Sciences. Dr. Pedro Hermkens trad onlangs aan als directeur van het Instituut Applied Sciences aan de HAN en momenteel is het proces lopende dat hij daarnaast bijzonder

hoogleraar Sustainable Chemistry aan de RU Nijmegen wordt. "Het speerpunt biodiscovery is de verbindende factor tussen onderzoek, onderwijs en bedrijfsleven en staat garant voor het opleiden van onze studenten met de benodigde multidisciplinaire kennis en vaardigheden. Disciplines zoals microbiologie, moleculaire biologie, (bio-)chemie en bio-informatica zijn ook allemaal terug te vinden als afzonderlijke bachelor opleidingen. Daarnaast zijn fermentatietechnologie en Downstream Processing vertegenwoordigd in een minorprogramma voor studenten. Onze toepassingsgerichte masteropleiding Molecular Life Sciences is in samenwerking met het HAN BioCentre, docenten van ons Instituut en bedrijfsleven tot stand gekomen."

Samenwerking

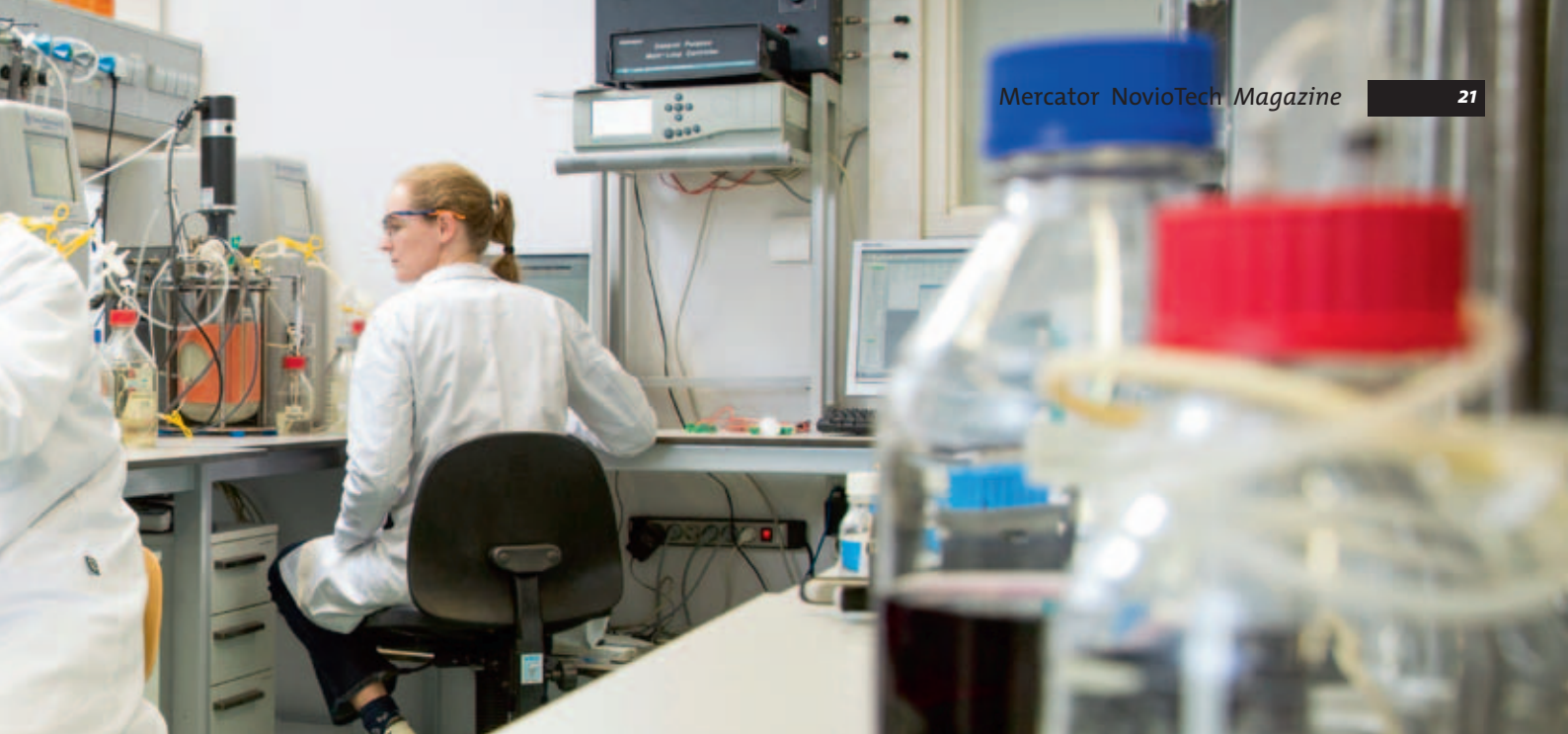
Op het gebied van biodiscovery hebben overheden, bedrijfsleven en toonaangevende kennisinstellingen in Gelderland en Overijssel hun krachten gebundeld voor het combineren van de kennis en kansen binnen de drie kennisgebieden: Food Valley, Health Valley en Technology Valley.

Christien Lokman vervolgt: "HAN BioCentre ontdekt zoals gezegd zelf ook stoffen. We hebben bijvoorbeeld ontdekt dat een bepaalde

giststam een interessante hoeveelheid microbiële olie maakt. Verfproducenten bekijken nu de mogelijkheid om m.b.v. deze olie duurzame verven te produceren. Maar ook andere bedrijven, zoals een asfaltproducent en een producent van marmoleumvloeren, zijn geïnteresseerd in het toepassen van deze olie in hun producten. Uit een samenwerkingsproject met de papierfabriek Parenco is gebleken dat de gist ook kan groeien op afvalstromen zodat op een biobased manier olie geproduceerd kan worden. Bij een onderzoeksproject voor bestrijding van onkruidschimmels in de champignonteelt, ontdekten wij bacteriestammen die de boosdoeners kunnen afremmen of vernietigen. Dit soort projecten doen we in samenwerking met universitaire groepen en bedrijfsleven en op zo'n manier versterken we elkaar."

Innovatiehub

Volgens Christien Lokman kan HAN BioCentre de onderzoeksvragen nauwelijks aan. "BioCentre werkt samen met regionale bedrijven zoals NYtor en BasidioFactory, maar we voeren ook opdrachten uit voor multinationals als Unilever, Danone en Shell. Het BioCentre en het instituut Applied Sciences participeren in diverse netwerken met (internationale)

universiteiten, hogescholen, bedrijfsleven en organisaties als Centre for Biobased Economy (CBBE), Centre of Expertise Analytical Sciences (CEAS) en Gelderland Valoriseert!. Het gaat daarbij behalve onderzoek ook om stage- en afstudeerplaatsen en docentenuitwisseling. De HAN / Instituut Applied Sciences verkent momenteel met de Novio Tech Campus de mogelijkheid om een gezamenlijke innovatiehub te starten. We zijn in dat kader ook in gesprek met SMB Life Sciences. SMB-directeur John Schalken is lid van de HAN BioCentre adviesraad.”

Niet alleen kunnen bedrijven met hun vraag in elke gewenste fase van de biodiscovery-keten instappen, medewerkers kunnen bij de HAN ook voor masteronderwijs en cursussen terecht. Bovendien biedt HAN BioCentre met de goed uitgeruste laboratoria de mogelijkheid voor facility-sharing, wat vooral zeer aantrekkelijk blijkt te zijn voor start-up bedrijven. Een nieuwe ontwikkeling is dat in de nabije

toekomst ook de uitleen van personeel tot de dienstverlening behoort. Zo kunnen bedrijven een tijdelijk te kort aan gekwalificeerd personeel (o.a. in fermentatietechnologie en DSP) eenvoudig opvangen. Ook kunnen bedrijven multidisciplinaire projecten inbrengen. Een goed voorbeeld is de ontwikkeling van nieuwe fermentatie apparatuur waarbij behalve de kennis op het gebied van fermentatie o.a. ook meet- en regeltechniek, elektrotechniek, informatica en industrieel ontwerpen komt kijken. De HAN heeft al deze disciplines in huis en het HAN BioCentre coördineert dergelijke multidisciplinaire vragen op het snijvlak van techniek en life sciences en pakt ze samen met studenten, docenten en lectoraten uit de verschillende richtingen op. Deze multidisciplinaire aanpak leidt tot interessante innovaties bij het bedrijfsleven en in combinatie met uitstekend onderwijs tot een bijdrage aan de ‘groene groei’ van de economie.

BIODISCOVERY

De focus van het onderzoek ligt op biodiscovery: het ontdekken, analyseren en produceren van biomoleculen met behulp van biologische productiemethoden. Dit proces leidt tot nieuwe commercieel toepasbare stoffen in voedingsmiddelen, medicijnen, land- en tuinbouw en duurzame energie en tot alternatieve productiemethoden voor bestaande stoffen, ter vervanging van chemische productiemethoden.

Ontdekken / Screenen

Het HAN BioCentre screent bijvoorbeeld micro-organismen, natuurlijke stoffen, planten-extracten op bioactiviteit t.b.v. een specifieke toepassing. Zoals de screening op nieuwe antimicrobiële stoffen om een bijdrage te leveren aan de strijd tegen antibiotica-resistentie of het screenen op moleculen/stoffen die een rol spelen bij het afremmen van obesitas.

Zuiveren en analyseren

Wanneer activiteit gevonden wordt, wordt de specifiek werkzame stof geïdentificeerd, gezuiverd en geanalyseerd. Analyse op de uitwerking op mens en dier (drugtesting) voert het HAN BioCentre uit met o.a. het C. elegans-modelsysteem (nematoden). De modernste (bio-)chemische technieken zijn beschikbaar tijdens de zuivering en analyse. Daarnaast is ook uitgebreide expertise aanwezig op het gebied van de bioinformatica.

Producteren

Het BioCentre richt zich op het zo efficiënt mogelijk produceren van eiwitten, metabolieten, virusepitopen en antilichamen en meer, met behulp van micro-organismen. Soms is genetische modificatie van het productie-organisme nodig voor een optimaal proces.

*Geïnteresseerd geraakt in de activiteiten van het HAN BioCentre? Ga voor meer informatie naar: www.hanbiocentre.nl
Of mail: info@hanbiocentre.nl*

dr. Pedro Hermkens en dr. Christien Lokman

Unieke Endo Exo Click Safety Adapter voor prothesedragers

Harry Jansen, directeur OTN, toont de botpen met klik-adapator. Rechts dr. ir. Bart Jacobs, octrooigemachtigde bij Merken- en octrooibureau Arnold + Siedsma.

Orthopedie Technologie Nijmegen (OTN) ontwikkelde de Endo Exo Click Safety Adapter, een geavanceerd klikveiligheidssysteem waarmee een beenprothese aan een intramedullaire pen in het bot wordt bevestigd. OTN-directeur Harry Jansen werkte tientallen jaren als orthopedisch instrumentmaker bij diverse ziekenhuizen in de regio Arnhem-Nijmegen. In zijn onderneming OTN combineerde hij praktische kennis en research tot een nieuwe vinding en benaderde Arnold + Siedsma voor het opstellen van een octrooiaanvraag.

PRESENTATIE

“OTN werd gestart vanuit een research- en innovatiegedachte. In de prothesiologische praktijk kwam ik veel patiënten tegen die last ondervonden van de manier hoe ze hun prothese moesten dragen”, aldus Harry Jansen. “Bij een ‘normale’ prothese wordt gebruik gemaakt van een kunststofkoker die over de stomp wordt aangetrokken. Behalve veel ongemak voor de patiënt, leidt het gebruik van de stompkoker vaak tot huidproblemen, transpiratie en andere irritaties. Het aan- en uittrekken is onpraktisch en ook de fixatie laat te wensen over. Ik werkte nauw samen met Henk van de Meent, revalidatiearts bij Radboudumc. We kwamen in contact met een chirurg in Duitsland die bij patiënten met beenamputaties een pen in het bot plaatste waaraan de prothese kon worden bevestigd. We namen een kijkje bij de producent van dit systeem en zagen een aantal verbeteringsmogelijkheden. Het nadeel van hun systeem was namelijk dat er sprake was van een homogene verbinding die op de pen zat vastgeschroefd. Wanneer de drager valt of een onverwachte draai-

ende beweging maakt, worden die krachten rechtstreeks doorgezet naar het bot en kan de botstructuur beschadigen.”

Breekmoment en bouncing

“Bij ons systeem brachten we een aantal verbeteringen aan, de kern van onze vinding zit in de klikadapter die bestaat uit een male-part en een female-part. De orthopedische instrumentmaker die het systeem moet assembleren kan een rotatiecomponent afstellen. Door het losdraaien van een gecanuleerde schroef kun je het bovenstuk 1 tot 3 graden draaien. Ons systeem is traploos instelbaar en flexibel, maar eenmaal vastgeklekt is er een homogene verbinding. De klikkoppeling bestaat uit een kroon met lagers met twee borgpennetjes. In het huis zit een breeksysteem dat in combinatie met de fixatie minder sterk is dan de aangebrachte botpen. Bij een onverwachte beweging of val worden de krachten dan ook niet doorgezet naar het bot, maar opgevangen door het eerdere breekmoment in het adap-

tersysteem. We moesten een kliksysteem ontwikkelen zonder speling. Een minimale speling wordt immers via de pen naar het bot geprojecteerd en ervaren als een ernstig gebonk in je hoofd. We hebben daarom een bouncing van speciale kunststof aangebracht die de speling elimineert en tegelijkertijd de schok absorbeert. Tractie en druk worden dus door middel van die op maat instelbare bouncing in balans gebracht.”

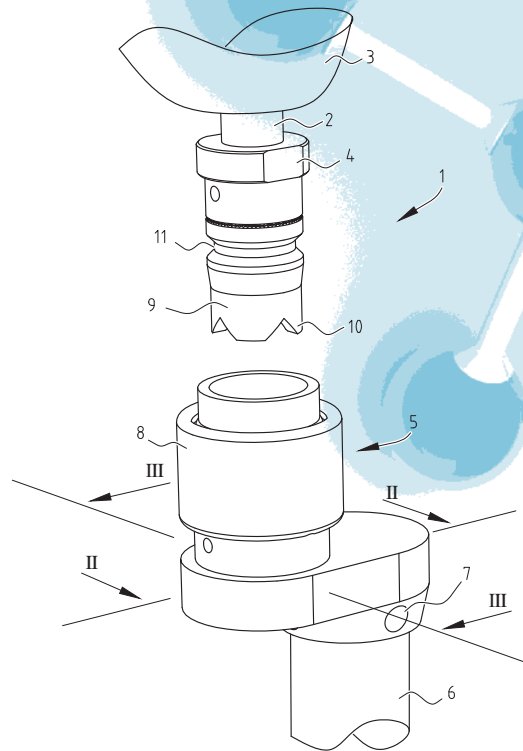
Octrooibescherming

Harry Jansen kwam in gesprek met bedrijven die interesse toonden in zijn vinding. Weliswaar werd steeds non-disclosure overeenkomst gesloten, maar het risico bleef dat iemand met de vinding aan de haal zou gaan. Een octrooi biedt meer bescherming. “Op octrooigebied was ik volledig blanco en ben daarom gaan zoeken naar een bureau dat bereid was eerst eens naar mijn verhaal te luisteren zonder dat de kassa meteen rinkelde. Arnold + Siedsma was hiertoe bereid en een afspraak met octrooigemachtigde Bart Jacobs was dan ook snel gemaakt.”

Bart Jacobs: “Een intake gesprek is onze investering in een nieuwe klant. Als octrooigemachtigde moet je immers eerst goed de technische kant van de vinding in beeld hebben om de octrooikansen te kunnen inschatten. Op dit moment is er een octrooiaanvraag ingediend en wachten we op het nieuwheidsrapport om dan te kijken of het zin heeft om een bepaald vervolgtraject te starten. Blijkt uit het nieuwheidsrapport dat veel documenten deze vinding al beschrijven en er dus geen sprake is van een nieuwe vinding volgens het octrooirecht, dan heeft het weinig zin om het traject middels een Europese octrooiaanvraag of PCT aanvraag voort te zetten. Een nieuwheidsrapport geeft een mening weer van een onderzoeker bij de octrooiraad of iets wél of geen uitvinding is. Soms is dit oordeel te negatief. Als octrooigemachtigde moet je dit rapport daarom kritisch door nemen en kijken of er nog terugvalposities mogelijk zijn. Dat wil zeggen die aspecten benadrukken die de uitvinding wél nieuw en inventief maken.

Binnen één jaar na indiening van de octrooiaanvraag moet je besluiten of je de octrooiaanvraag doorzet in andere landen. Dat kan in landen afzonderlijk, maar je kunt ook een Europese aanvraag of PCT aanvraag indienen. Met een PCT octrooiaanvraag vestig je een optie voor 148 landen en schuif je het definitieve keuzemoment voor één of meerdere landen vooruit tot 30 maanden na indiening van de eerste aanvraag.

In het nieuwheidsrapport kan een octrooi geciteerd worden dat een algemeen deel van de uitvinding beschrijft en beschermt. Een doorontwikkeling op dit algemene deel mag strikt genomen niet op de markt worden gebracht, want dat is octrooi-inbreuk. Niet de eigenaar van de oorspronkelijke octrooibeschermd vinding mag echter op zijn beurt de doorontwikkeling óók niet op de markt brengen in het geval dat de doorontwikkeling geoctrooieerd is. In de praktijk komen partijen dan vaak onderling tot een schikking. In het geval van de OTN-adapter is de kans op een

Technische tekening

octrooiverlening volgens ons groot. We stellen daarbij de aanvraag zo ruim mogelijk op om alle mogelijke varianten af te dekken. Je loopt het risico dat je in de procedure wordt teruggefloten, maar wie niet waagt wie niet wint!”

Voordelen voor patiënt en zorgverzekeraar

Harry Jansen wil zijn vinding in Nederland zelf op de markt brengen, voor de buitenlandse markt zoekt hij partners. “Bij de ontwikkelingsfase kregen wij een subsidie vanuit het Regionaal Nijmeegs Centrum voor Technologie (RNCT), een organisatie die innovatie in de regio wil aanjagen en regionale bedrijven bij elkaar wil brengen. Wij proberen de productie zo veel mogelijk ook weer bij regionale bedrijven onder te brengen. De OTN-adapter wordt nu nog in een kleine oplage geproduceerd. Door schaalgroottes en alternatieve productiemethoden kan de prijs wellicht dalen. Voor zorgverzekeraars levert het in ieder geval besparingen op. Patiënten hebben vooral vlak na een operatie soms wel drie nieuwe stompkokers per jaar nodig om mobiel te blijven. Behalve hoge kosten voor de zorgverzekeraar levert dit bij de patiënt veel ongemak op. Ons systeem is niet alleen duurzamer maar ook veiliger en gebruiksvriendelijker. Op dit moment lopen al 46 patiënten met de OTN-adapter en die zijn allemaal uitermate positief. De insteek voor mijn research was iets te bedenken wat het dagelijkse leven van prothesedragers veraangenaamd. Dat is gelukt en dat geeft een goed gevoel”.

Inmiddels lopen al 46 patiënten met de OTN-adapter. De prothese wordt met de OTN-adapter vastgeklikt aan de intramedullaire pen.

Herald Labels & Tags: specialist in high standard labels

Herald Labels & Tags is een toonaangevende marktspeeler op het gebied van zelfklevende en niet-zelfklevende etiketten. Het productenpalet omvat een breed scala standaard en maatwerk etiketten, tags, specials en transferfolies voor de meest uiteenlopende toepassingen in diverse branches en sectoren. Het bedrijf is o.a. gespecialiseerd in de productie van labels voor de medische sector, laboratoria, farma-industrie, hightech, kernenergie en food technology, die aan bijzondere richtlijnen en strenge gebruiksvoorwaarden moeten voldoen.

Herald Labels & Tags is een dochterbedrijf van Geostick in Uithoorn, een grote speler met een marktleidende positie op het gebied van zelfklevende etiketten. Geostick is tevens eigenaar van Wyt Gevaarsetiketten in Rotterdam. Jan-Pieter Brandwijk, vestigingsmanager van Herald Labels & Tags, legt uit. "De productie van etiketten is een uniek grafisch productieproces waar het aankomt op een hoge mate aan nauwkeurigheid en expertise en waarbij vaak complexe productieslagen gemaakt moeten worden. Wij leveren o.a. speciale etiketten aan ziekenhuizen zoals het Radboudumc en CWZ, waarbij strenge richtlijnen en specificaties gelden. Voor de patiëntenadministratie bijvoorbeeld etiketten die van een unieke oplopende nummering en barcode zijn voorzien. Maar ook zogeheten emballage-etiketten die gebruikt worden voor de afvoer van afval uit operatiekamers, injectienaalden, cytostatica afval, medicijnresten, radioactief afval, disposables en dergelijke.

Deze etiketten moeten worden voorzien van bepaalde standaardcoderingen waarbij elke afvalstroom haar eigen classificatienummer heeft."

Bacteriemigratie voorkomen

"In bepaalde gevallen krijgen de etiketten ook speciale coatings en belijming, zodat ze bestand zijn tegen vocht, zuur, hitte of vrieskou. Etiketten voor het invriezen of koelen van materiaal zoals bloedplasmazakken moeten koudebestendig zijn en eventueel van kunststof om bacteriemigratie tegen te gaan. Met name de belijming en coating spelen een belangrijke rol, omdat de bedrukking en informatie soms jaren zichtbaar moet blijven. Voor laboratoria en researchcentra leveren we etiketten voor reageerbuizen e.d., die een goede hechting moeten hebben, maar wel afneembaar moeten zijn. Ook deze labels kunnen van speciale zuur- en vochtbestendige coatings of stofvrije backings tegen bacteriemigratie

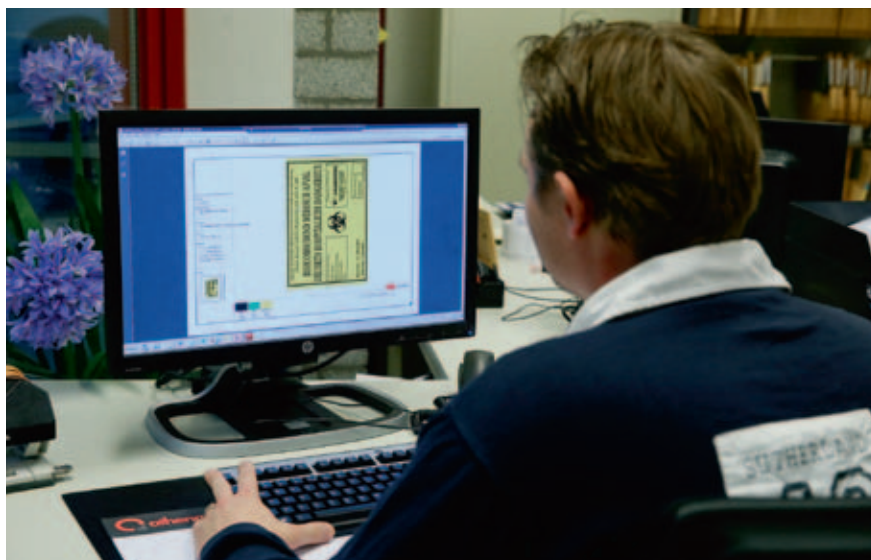
worden voorzien. Voor apotheekketen MediQ produceren wij etiketten op een stofvrije backing voor het etiketteren van medicijnen. Verder bieden we een range aan specials, zoals id-polsbandjes voor patiënten tot en met zogeheten kofferlabels voor rolcontainers die men gebruikt voor intern transport van maaltijden, linnengoed of afval. Voor het gebruik in klimaat simulatie- en temperatuurkasten leveren we etiketten die een temperatuur tot wel 350 graden Celsius aankunnen en waarbij de informatie toch goed leesbaar blijft. Voor de vleesverwerkende industrie waar voedselveiligheid een grote rol speelt, produceren we kunststof etiketten die rechtstreeks op het vlees worden geplakt maar waarbij geen overzetting mag plaatsvinden van lijm- of inktresten op het vlees."

Gevaarsetiketten

Jan-Pieter Brandwijk vervolgt: "Voor de kernreactor in Petten leveren we etiketten voor vervoer en opslag van radioactief afval. Bij de productie komt het formaat, kleurcodering en inprintpositie zeer nauw, omdat de etiketten bij track & trace vaak automatisch gelezen moeten worden. Een leesfout als gevolg van een foutief etiket kan desastreuze gevolgen hebben."

Herald produceert zelf diverse soorten gevaarsetiketten, maar kan hierbij ook terugvallen op zusterbedrijf Wyt. Wyt is gespecialiseerd in gevaarsetiketten voor vervoer en opslag van gevaarlijke stoffen, behandelingsetiketten en GHS-labels (Globally Harmonized System of classification and labelling of chemicals).

"We moeten soms met de meest extreme situaties rekening houden. Bijvoorbeeld dat etiketten op de verpakking van chemicaliën in het kader van zeetransport zeewaterbestendig moeten zijn. Als bij een storm een container over boord slaat, moet de gevaarlijke

Jan-Pieter Brandwijk, vestigingsmanager van Herald Labels & Tags

inhoud van de aangespoelde verpakkingen identificeerbaar en traceerbaar zijn. Dat vraagt om een bijzondere materiaalkeuze en afwerking.”

Security etiketten

“Wil de klant een beveiligd transport van belangrijke documenten of verpakte producten, dan kunnen we sluitzegel-etiketten produceren voor professionele verzegeling en als visueel controlemiddel (seal) of een verpakking is geopend. We hebben ook hersluitbare sluitzegel etiketten met non-permanente belijming voor hersluitbare verpakkingen van verband e.d.. Een unieke veiligheidsvoorziening zijn etiketten die bij verwijdering onherstelbaar zijn en dus ook niet meer teruggeplaatst kunnen worden, zogeheten ‘destructables’. Bij speciale VOID-security etiketten wordt bij verwijdering het woord VOID (=nietig) zichtbaar op het beplakte oppervlak. Deze vinyl etiketten worden o.a. toegepast voor het verzegelen van verpakkingen. Materiaal en belijming worden in maatwerk afgestemd op de praktijktoepassing en het gewenste beveiligingsniveau. Extra veiligheidsvoorzieningen zoals veiligheids-slitte, perforaties, diverse belijmingen en lijm-vrije zones, unieke nummering of barcodering zijn mogelijk.”

Ook in de hightech-industrie heeft Herald diverse klanten. “Voor Philips Lighting pro-

duceren we onderhoudslabels en voor bedrijven in de semiconductor industrie en elektronica speciale stofvrije etiketten die geschikt zijn voor gebruik in cleanrooms. We produceren voor het ABB concern op maat etiketten met picto-symbool-codering die monteurs plaatsen op schakelkasten. Voor machines in diverse industriële productielijnen maken we duurzame zelfklevende metallized polyester labels voor serienummer- en typeaanduiding of instructies.”

Herald Labels & Tags levert alle gangbare etiketten en blinkt vooral uit in maatwerk-producties waarbij hoge gebruiks- en kwaliteitseisen worden gesteld aan materiaal, belijming en bijzondere afwerkingen.

Voor een informatie of het maken van een oriëntatiegesprek:

Herald Labels & Tags
www.herald.nl
 T. 024 358 6987

Gebundelde advisering: (v.l.n.r.) Theo Vermeulen (VWGNijhof accountants & belastingadviseurs), mr. Maud van Weersch (Hoge van Gerven Notarissen) en Jerry Croes (Flavius Assurantiën en Financiën)

Gebundelde advisering voor een succesvolle groei!

Ondernemers willen groeien en succesvol zijn. Als starter ligt die wens er, maar ook ondernemers die al vele jaren met hun bedrijf actief zijn willen (door) groeien.

Om succesvol te kunnen groeien, heeft u echter kennis nodig van dienstverleners die u hierbij ondersteunen.

Henry Ford zei al: 'Het geheim van succes is in eerste instantie: er klaar voor zijn.'

Zorg daarom dat u er klaar bent voor een succesvolle groei.

U wilt een goede juridische structuur, goed verzekerd zijn, inzicht in uw cijfers, voldoende financiële middelen en niet te veel belasting betalen. Dit alles echter zonder uw focus op uw core business te verliezen.

Uw core business is uw expertise, het scheppen van de benodigde randvoorwaarden is onze expertise.

Uw groeiambitie is onze uitdaging

Als dienstverleners hebben wij naast de traditionele weg als afzonderlijke dienstverleners met eigen specialisme, onze krachten gebundeld tot een naadloos aansluitend dienstenpakket.

Wij bieden gezamenlijk scans aan om op een pragmatische en efficiënte manier uw onderneming door te nemen, waarbij wij concreet geld besparen en risico's verkleinen. Voor starters bieden wij op vaste momenten inloopsessies aan.

Wij hebben als team bovendien een groot netwerk om de juiste adviseurs voor uw specifieke uitdaging en groeiambitie te kunnen inschakelen. Ons enige doel is u de beste kwaliteit aan te bieden, u helpen om succesvol te kunnen groeien.

Flavius Assurantiën en Financiën

Flavius verzekeringen voor bedrijfsverzekeringen en risico management

Flavus 1 - 6541 LJ Nijmegen

T. +31 (0) 24 642 19 11

www.flavius.nl

VWGNijhof Nijmegen

VWGNijhof accountants & belastingadviseurs voor accountancy en belastingadvies

Berg en Dalseweg 105 - 6522 BD Nijmegen

T. +31 (0) 24 36 50 965

www.vwgnijhof.nl

Hoge van Gerven Notarissen

Hoge van Gerven notarissen voor juridische en notariële ondersteuning

Sint Canisiussingel 19B - 6511 TE Nijmegen

T. +31 (0) 24 381 0710

www.hogevangerven.nl

NovoLanguage combineert technology, language en creativity

NovoLanguage is een jong spin-off bedrijf op het gebied van taal- en spraaktechnologie. Het bedrijf startte in 2013 en is gevestigd in het Mercator 1 gebouw op het Mercator Technology & Science Park. NovoLanguage richt zich met taaltrainingproducten op taalleerders en mensen met communicatieve beperkingen en werkt hierbij aan de RU Nijmegen nauw samen met The Centre for Language and Speech Technology (CLST) en Radboud in'to Languages.

Helmer Strik is CSO bij NovoLanguage. Binnen CLST deed hij met een team ca. twintig jaar onderzoek naar de inzet van taal- en spraaktechnologie in (inter-) nationale e-Learning en e-Health projecten. "Non-native speakers en mensen met een communicatieve beperking, bijvoorbeeld vanwege een hersenaandoening, hebben vaak een a-typische spraak", legt hij uit. "Automatische herkenning van deze a-typische spraak en het vinden van fouten daarin is erg complex. Op basis van de door CLST ontwikkelde en gepatenteerde technologie voor spraakherkenning en met didactische expertise van Radboud in'to Languages, hebben we applicaties ontwikkeld waarmee deze taalleerders hun spreekvaardigheid op verschillende niveaus kunnen trainen en verbeteren. Het unieke daarbij is dat deze technologie persoonlijke feedback mogelijk maakt voor gesproken uitingen, zowel op grammaticaal als op klankniveau. Oefenen met een taaltrainer of logopedist kan uit kosten- en praktische overwegingen slechts beperkt plaatsvinden. Onze taaltrainerapplicaties zijn goedkoper en 24/7 inzetbaar."

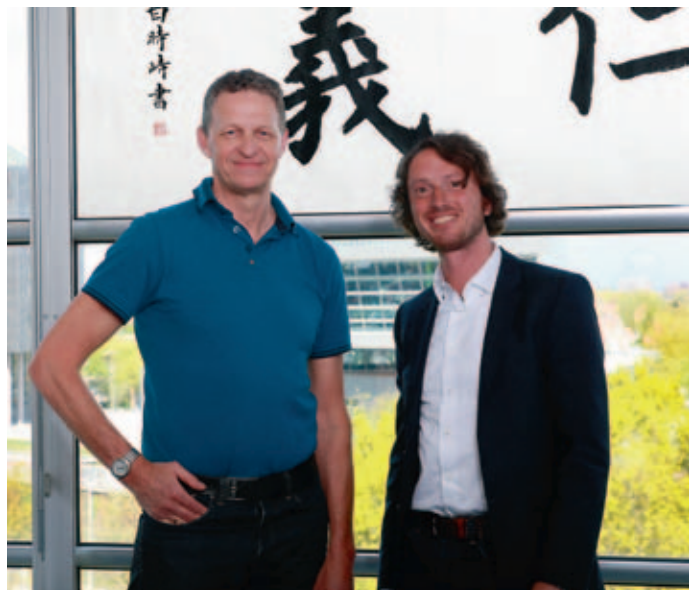
STW Valorisation Grant

Van uitgevers kreeg Helmer Strik regelmatig de vraag om de technologie te mogen inzetten voor taaltrainingsproducten. Als universitair medewerker is het echter lastig om rechtstreeks met het bedrijfsleven zaken te doen. Hij besloot daarom een Valorisation Grant aan te vragen bij STW, die zowel in fase 1 als 2 werd gehonoreerd. STW stimuleert het opzetten van een spin-off en de ontwikkeling van verkmarktbaar producten. Samen met Wilfried Reincke van MSO/KTTO (kennis- en technologie-transfer office) aan de RU ging Helmer Strik hiermee aan de slag en werd de kiem gelegd voor NovoLanguage.

Martijn Enter werd vanwege zijn bedrijfskundige achtergrond en ervaring met hightech start ups als CEO aangetrokken om NovoLanguage een commerciële boost te geven. Martijn Enter schreef o.a. een boek over 'best-practices of high-tech entrepreneurship' in Silicon Valley, Cambridge en Leuven en hoe die ook zijn toe te passen in regionale business concepten. Hij was ook betrokken bij de commercialisering van My Pronunciation Coach (MPC), een computerprogramma dat feedback geeft op Engelse uitspraak en de basis was voor de latere NovoLanguage-applicaties.

"We hebben een schaalbaar concept ontwikkeld in samenwerking CLST en Radboud in'to Languages, maar ook met hogeschool ArteZ. De kern van ons bedrijf is dan ook taal- en spraaktechnologie in combinatie met Language-expertise en Creativiteit.

Samengevat TLC: technology, language en creativity. We zijn een kennisintensief bedrijf in de 'skin' van de RU en dat willen we met onze vestiging op de campus ook uitdrukken. Een kennisbedrijf starten is risicovol, maar we hebben regionaal veel support gehad. Vanuit Mercator Incubator kregen we goed advies en het Mercator-gebouw biedt uitstekende faciliteiten. Om onze producten te ontwikkelen en marktrijp te maken kunnen we gebruik maken van leningen vanuit Gelderland Valoriseert. In eerste instantie richten we ons op de twee doeltalen Nederlands en Engels, maar later willen we applicaties ook voor andere talen geschikt maken. Naast de eerder genoemde onderzoeksinstituten onderhouden we ook contacten met logopedische afdelingen binnen het Radboudumc en de Sint Maartenskliniek in Nijmegen over hun ervaring met patiënten met communicatieve beperkingen. We willen een virtueel researchlab oprichten waarin diverse partijen hun kennis en ervaring kunnen delen. Het is een hele klus om de technologie marktgericht op te schalen en geschikt te maken voor serverplatforms en aansprekende gameapplicaties. Eind dit jaar verwachten we al een aantal games op de markt te brengen", belooft Martijn Enter.

dr. Helmer Strik en Martijn Enter Msc respectievelijk CSO en CEO van NovoLanguage, in het moderne Mercator 1-kantoor.

NIJMEGEN • DINSDAG 17 JUNI 2014

BEWUST INNOVEREN

Een bijeenkomst over innovatiesubsidies, bescherming van IE, de innovatiebox en de aanvraag van een patent.

Het thema van de bijeenkomst "BEWUST INNOVEREN" moet eraan bijdragen dat innovatieve ondernemers bewust innoveren en veelgemaakte fouten uit de praktijk herkennen en kunnen voorkomen aan de hand van een concrete casus. De sprekers zullen vanuit hun expertise vertellen over veel gemaakte fouten uit de beroepspraktijk en hoe deze (eenvoudig) voorkomen hadden kunnen worden met een goed advies.

Françoise Alsters
is werkzaam als advocaat
bij Poelmann van den Broek
Advocaten te Nijmegen.

Leon Vogels
is Nederlands en Europees
Octrooigemachtigde.

Mirjam Leloux
werkt sinds 2005 als zelf-
standige adviseur bij Leloux
Science & Business BV.

Patrick Dierks
is werkzaam bij
Maas & Kleiberg.

Erik Jansen
is werkzaam bij Innovative
Tax BV in Nijmegen.

René den Boer
is zelfstandig consultant
en gelieerd aan de Eindhoven
Corporate Finance Group
(ECFG) in Eindhoven.

NIJMEGEN
dinsdag 17 juni 2014

Poelmann van den Broek N.V.
St. Canisiussingel 19f
6511 TE NIJMEGEN

U bent van harte uitgenodigd door Maas & Kleiberg, Poelmann/van den Broek, Los & Stigter, Innovative Tax, ECFG en Leloux Science & Business.

De kosten voor deelname aan dit event bedragen € 40,- (ex.btw). Wij sturen u daarvoor een factuur. Aanmelden via: info@mksubsidieadvies.nl o.v.v. uw naam en aantal personen. Bij verhindering binnen 24 uur voor aanvang van het event retourneren wij geen kosten.

BARENDRECHT • HAARLEM • EINDHOVEN

M&K SUBSIDIEADVIES is gespecialiseerd in subsidievererving op vier thema's: Techniek & Innovatie, Energie & Duurzaamheid, Internationaal ondernemen en Personeel. Wij zijn grenzeloos ambitieus als het gaat om subsidievererving en hebben als missie om maximaal rendement uit uw subsidiekansen te halen.

Wilt u weten welke activiteiten binnen uw organisatie zorgen voor een kostenverlaging dan wel een hoger rendement op uw investeringen?

Maak dan geheel vrijblijvend een afspraak met een adviseur van M&K voor een persoonlijk kennismakingsgesprek.

Tel. 085 - 273 69 77 • E-mail: info@mksubsidieadvies.nl
www.mksubsidieadvies.nl

Maas & Kleiberg
SUBSIDIEADVIES

Bastiaan Kleiberg, Marcel van den Hudding & Willem Maas
Partners van Maas & Kleiberg

dr. Mirjam
Leloux

Leloux Science & Business BV (LSB) is al bijna 10 jaar actief bij het naar de markt brengen van vroege geïntegreerde technologische vindingen, bijvoorbeeld op het gebied van de life sciences. Opdrachtgevers zijn universiteiten, kennisinstellingen, technostarters en individuele uitvinders. Voor technostarters is een aparte intakemodule ontwikkeld waarbij allereerst bekeken wordt wat de zwakke en sterke punten in het huidige business model zijn. Advisering over de te volgen octrooierings- of business strategie volgt. Leloux is vooral sterk in het vormgeven van een business development traject en 'matchmaking'. "Wij beschikken over een omvangrijk internationaal netwerk dat bestaat uit veel

partners en investeerders die graag willen samenwerken", vertelt Mirjam Leloux. "Dat maakt de slagingskans zeer groot." Deze activiteit resulteert vervolgens in gesloten deals, en extra omzet voor de technostarter.

LSB staat de technostarter verder bij met het zoeken naar een geschikte investeerder. Samen met een accountant wordt het intellectuele eigendom, in verband met aandelenuitgifte, gewaardeerd. Ook kan Leloux desgewenst optreden als business coach of mediator bij vastgelopen samenwerkingsrelaties. "Wij brengen structuur aan en rekenen daarvoor slechts lage kosten", aldus Leloux. "In sommige gevallen zijn wij zelfs bereid mee te delen in het risico. Dat is wel zo prettig."

Leloux, Science & Business

Stationsweg 33 - 6711 PJ Ede
T +31 (0)318 61 11 64
M +31 (0)615 04 75 32
www.scienceandbusiness.nl
info@scienceandbusiness.nl

Innovative Tax: uw tax partner bij innovatie

*"Met passie, vastberadenheid en doorzettings-
vermogen valt er fiscaal en sportief veel te winnen"*

Innovative Tax is een onafhankelijk belastingadvieskantoor in Nijmegen dat is gespecialiseerd in de fiscale begeleiding van vermogende particulieren en bedrijven die nationaal en internationaal opereren.

Door onze jarenlange fiscale ervaring in de nationale en internationale belastingadviespraktijk zijn wij uitstekend in staat voor de diverse, vaak complexe, vraagstukken die aan de orde zijn bij onze cliënten kwalitatief goede en praktische fiscale oplossingen te realiseren. Onze werkwijze is transparant en doortastend waarbij wij uw doel niet uit het oog verliezen.

Innovatiebox

De fiscale begeleiding van innovatiebox projecten is een van onze expertisegebieden. Wij hebben inmiddels brede ervaring opgebouwd met het maken van fiscaal aantrekkelijke afspraken met de Belastingdienst over de implementatie van de innovatiebox (voor bedrijven die zelf IP hebben ontwikkeld via de WBSO of patenten) voor onze cliënten in topsectoren zoals de life sciences.

Wat kunt u van Innovative Tax verwachten?

- persoonlijke en proactieve betrokkenheid
- vakkundige benadering van uw (inter)nationale fiscale vraagstuk
- resultaatgerichte fiscale dienstverlening
- hoog serviceniveau en snelheid van handelen

Wij hebben een speciale regeling voor startende bedrijven!

Wij maken graag vrijblijvend kennis met u.

- info@innovativetax.nl
- T. 024 - 760 01 36
- www.innovativetax.nl

Bondskanselier Angela Merkel ontvangt onder begeleiding van premier Mark Rutte en Marc Hendrikse (CEO NTS-group en voorzitter van Brainport Industries) in de gezamenlijke stand een oranje tulp van een "Frau Antje"-robot. Henk Gerards, directeur Business Cluster Semiconductors, met oranje das en Guido Dierick directeur NXP Nederland (helemaal links) kijken belangstellend toe.

Hannover Messe

EVENT IMPRESSIES

Nederland was dit jaar partnerland van de Hannover Messe, de grootste technologiebeurs ter wereld. Minister-president Rutte en Bondskanselier Angela Merkel, tevens ere doctor van de Radboud Universiteit, openden het Holland Paviljoen. Tijdens de Messe waren er diverse presentaties en discussies met wetenschappers van Nederlandse kennisinstellingen onder wie de Nijmeegse theoretisch fysicus Misha Katsnelson, dé toonaangevende theoreticus op het gebied van grafeen en medisch innovator Maroeska Rovers.

Gerard Meijer, collegevoorzitter van de Radboud Universiteit Nijmegen, opende het Glass House op de Hannover Messe. Hij benadrukte het belang van fundamenteel onderzoek voor economische vooruitgang en de rol van universiteiten als centra voor innovatie en bedrijvigheid.

Op de Hannover Messe was een gezamenlijke stand van "Business Cluster Semiconductors Nederland" met een aantal Nijmeegse bedrijven en instellingen: NXP, Radboud Universiteit

(High Field Magnetic Lab), EPR Technopower, Innoluce en Novio Tech Campus. Daarnaast ook Q-Micro en Bruco uit het Oosten van het land. Omdat Nederland partnerland was, werd de stand extra druk bezocht. Ook de gezamenlijke presentatie trok veel belangstellende bezoekers.

ICT NETWORK NIJMEGEN

In het Nijmeegse Stadhuis presenteerden op 17 februari 2014 het ICT Network Nijmegen en de gemeente Nijmegen de Nijmeegse ICT-top: (vlnr) Leon Pillich (Aia Software), Pierre Guelen (Planon), prof. Frits Vaandrager (Informatica-opleidingen Radboud Universiteit) en Paul Dirven (Aia Software). De informatica-studie van de Radboud Universiteit is weer uitgeroepen tot beste van Nederland, en de bedrijven Aia, GX en Planon zijn afgelopen tijd doorgedrongen tot het Magisch Quadrant van Gartner, het Amerikaanse bureau dat de ICT-wereldtop analyseert.

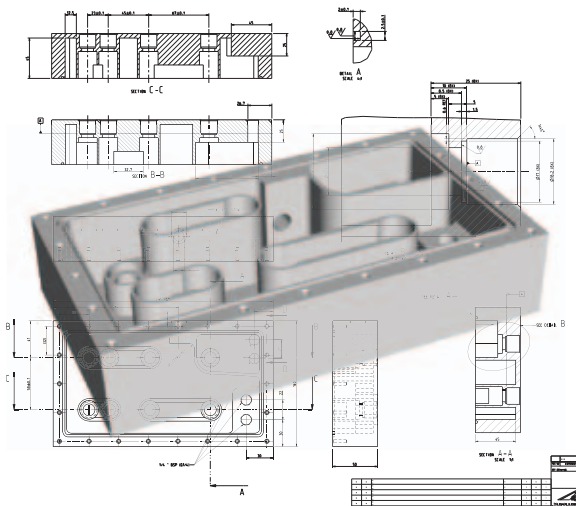

Gerard Meijer (r) opende 7 april jl. het Glass House op de Hannover Messe.

Sterk in Engineering!

Specialist in
werktuigbouwkundige
3-D CAD engineering

CCC Projects & Engineering diensten

- Complete engineering projecten van idee tot product
- Elektronica ontwikkeling en PLC besturing
- Capaciteitsondersteuning bij opdrachtgevers
- Realiseren van prototypes in eigen werkplaats
- Testen en beproeven van ontwerp
- Ontwerpen van productiehulpmiddelen
- Uitvoeren van sterkteberekeningen
- Kostprijs engineering
- Training en workshops (in company)

Sterk in Engineering!

Continuïteit Creativiteit Capaciteit

CCC projects & Engineering b.v.
Bolder 3, 6582 BZ Malden
t. 024 38 81 462
f. 024 38 81 463
e. info@ccc-engineering.nl
w. www.ccc-engineering.nl

VOOR MEER INFORMATIE GA NAAR: WWW.CCC-ENGINEERING.NL

Bedrijfsruimte op hoog niveau

Het Mercator Technology & Science Park biedt interessante huisvestingsmogelijkheden. Uitgaande van de brede doelgroep kennisintensieve bedrijven is er ruimte voor zowel startende ondernemingen als doorgroeiers en grotere bedrijven. Dit betekent dat kantoorruimte gehuurd kan worden in units variërend van 25 m² tot enkele hele verdiepingen.

Het gehanteerde 'easy in-easy out'-beginsel vertaalt zich naar korte huurperiodes specifiek voor starters in een full-service kantooromgeving. Mercator biedt binnen haar concept meer dan alleen het kantooroppervlak. De faciliteiten voor jonge bedrijven, hun onderlinge samenwerking en de lijnen naar de universiteit maken dat Mercator meer is dan een park met traditionele kantoorverzamelgebouwen.

Het Mercator Technology & Science Park heeft een unieke ligging aan de rand van de universiteitscampus in een regio met grote r&d-georiënteerde ondernemingen. Met de aanwezigheid van prominente kennisinstellingen is het ook de plaats waar jong talent bijeenkomt. Onderzoeken en ondernemen gaan hand in hand en zorgen voor veel economische vernieuwingen en externe contacten.

BV Campus matcht uw huisvestingsvraag met de mogelijkheden binnen het Mercator Technology & Science Park of elders binnen het areaal van de Radboud Universiteit. Wilt u meer informatie? U kunt contact opnemen via: 024-3611653.

Radboud Universiteit Nijmegen

Novio Tech Campus for Life Sciences & High Tech Innovation

Kennis, bedrijvigheid en innovaties komen samen op de Novio Tech Campus in Nijmegen. De campus biedt 10.000m² aan state-of-the-art onderzoeksinfrastructuur en huisvesting voor ondernemers en onderzoekers in de Life Sciences, Health en High Tech sector.

"Kennis delen om te groeien. Waar innovaties werken!"

Dit is de achterliggende filosofie van de samenwerking tussen NXP Semiconductors, de gemeente Nijmegen, de provincie Gelderland, Kadans Biofacilities en SMB Life Sciences bij de realisatie van Novio Tech Campus.

Novio Tech Campus is voorzien van geavanceerde laboratoria (ML 1, 2, 3), flexlabs die voor een bepaalde periode te huur zijn, cleanrooms, het NXP-testlaboratorium en hoogwaardige bedrijfsstoffen. Ook zijn er kantoren, vergaderzalen en een moderne meet & greet-ruimte met alle noodzakelijke support en services. De campusorganisatie en SMB Life Sciences bieden tevens *facility sharing*, toegang tot (inter)nationale netwerken van bedrijven en universiteiten en begeleiden jonge bedrijven naar professioneel ondernemerschap.

Meer informatie: www.noviotechcampus.com